

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
IGRICI Község Önkormányzata**

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	36
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	68
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	69
1. A HEP IT részletei	69
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	69
A beavatkozások megvalósítói.....	69
Jövőképünk	70
Az intézkedési területek részletes kifejtése	70
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	76
3. Megvalósítás.....	79
A megvalósítás előkészítése.....	79
A megvalósítás folyamata	79
Monitoring és visszacsatolás.....	81
Nyilvánosság	81
Érvényesülés, módosítás.....	83
4. Elfogadás módja és dátuma.....	84

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Esélyegyenlőségi Program tartalmazza a település feladatellátásához kapcsolódó különböző területek esélyegyenlőségi szempontok szerinti vizsgálatát, illetve az ehhez kapcsolódó feltételrendszer áttekintését. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 2011. december 22. napjától hatályos 31. §-a alapján a települési önkormányzatoknak ötévente, öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadnia. A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását kétévente át kell tekintetni, szükség esetén felül kell vizsgálni, illetve az esetlegesen adódó új helyzetnek megfelelően módosítani kell.

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló (2021.06.30-án módosított) 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet előírásaival, a Belügyminisztérium – előbbi Kormányrendelet alapján készített - „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentuma szerint átdolgozva, Igrici Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség biztosítása és fenntartása érdekében szükséges helyi feladatokat.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 64. § -a kimondja, hogy a 2012. november 1-jét követően meghirdetett pályázatokra vonatkozik az a jogszabályi tétel, miszerint a települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó egyedi döntés alapján nyújtott pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Igricek (latin szóval élve jokulátorok, azaz latinul mulattatók) énekmondók, zenészek, mutatványosok – azaz ezeknek egy fajtája, nevezetesen amelyik hangszeren játszik. Maga a szó a szláv igra (játék) szóból ered. Nagy valószínűséggel a honfoglalók által meghódított szlovének útján került a nyelvünkbe. Az ő nyelvükön az igre, igravec = hangszeren játszót jelent. Az igrice maga játékost, mulattatót, színészt, zenészt jelöl a középkorban. Kezdetben a fúvós hangszeren játszó muzsikust jelentette csak. Szt. István korától kezdve gyakran a foglalkozásra utaló neveket adták a falvaknak, ilyen nevű szolgálófalvakba telepítették tehát az egykori sámánokat, regösöket, majd a kereszténység felvételétől kezdve már inkább csak az udvari muzikusokat, mulattatókat.

Az igricek a régi magyaroknál, már Attila udvarában is és a honfoglalóknál is ismeretesek - csak még nem szervezett rend formájában -, azoknak hivatásos énekmondói és zenészei. Nincs kialakult egységes álláspont arra nézve, hogy maga az igricség a honfoglalókkal jött, vagy nyugatról beáramlott, hogy ősi szokás volt-e vagy nyugatról átvett intézmény. De a források szerint annyi bizonyos, hogy azok az igricek, kiket vándor-dalosokként a mai Igriczi földjén telepítettek le az Árpád-házi királyoktól kapták a földet, melyen letelepedtek és nemességgel is jutalmazták őket. Innen adódik, hogy egészen a XIX. század fordulójáig, míg még jelölték kii a nemes és ki nem, Igriczi 80 %-a kisenemes volt.

Egyes kutatók szerint kifejezetten énekmondó rend, dalnoki céh volt az Árpád-házi királyok idejében. Mások szerint a kereszténység felvétele után a pogány magyar sámánoknak, azaz a táltosoknak énekes osztályából a regösökből 2 magyar énekes rend keletkezett.

Ezek szerint az Igriceknek az Árpádok idejében 2 rendje volt, és ez az elkülönülés már a 13. században megkezdődött, és idővel az udvari szórakoztató, ill. mulattató tevékenység egyre jobban differenciálódott.

Helységek, melyek kapcsolatba hozhatók:

Igriczi: Az Árpád-korban már ismert község a hejő-menti falvak szomszédságában. A vásár-kutatók nyomán először a Hejő-szalontai vásárral kapcsolatban említik a XIII. századból. A kutatások szerint a korai vásározó helyek közelében kultikus jellegű foglalkozási közösségek szerveződtek (mint pl. a kovácsmesterségre utaló Tiszatarján).

Igriczi-barlang (mai nevén Kőrösbarlang) a Bihar vármegyei élesdi járásban van 1910-ben 657 román + magyar (határában őskori állati csontokat találtak²).

² Kormos F. Újabb ásatás az Igric-barlangban Budapest, 1916. 10.p.

Igriczke (Ihristye) kisközség Trencsén vármegyei puhói (liptói) járásban 1910-ben 194 tót lakta a XX. század elején.

Az Igrickek hangszerei

A legelső hangszer, melyet az igriczek még a honfoglalás idején használtak a dob volt. Ennek ritmikus üttögetése szükségeltetett a révületbe eséshez. 1193-ból már említik a kobozt (cythara) is, valamint nem sokkal utána (1222 fistula) a sípot, mely a fúvósok és a későbbi tárogató őse is volt. A 14. századtól azután kiszélesedik a hangszerek tárháza is és megjelenik a fúvósok közül: a duda, a gajd, a kürt és a trombita, valamint a húros hangszerek közül a hegedű, a kintorna, és a lant is. Az igriczek által előadott dalok mutatják az ugor-kori sajátosságokat diatonikus sírató és „pszalmodikus” jegyeket sorakoztatnak fel, de kétségtelenül erősen hatott a máig ható török pentatónia is. A korai húsénekekből párat őriznek mind a mai napig a krónikák. Az énekek nyelve (a középkor elejétől eltérően) magyar volt.

A falu nagy szülötte Simándy Pál (ki eredetileg Gombos Ferenc névre hallgatott) szerint őt kicsiny korában a csizmadiamester apja, még elvezette az avar-gyűrű maradványaihoz is, és még tisztán lehetett látni a Csörsz-árok nyomát. Az ő apja esténként ezekről sokat mesélt, mi ezeket már csak a Komjáthy féle magyar mondákból ismerjük. A Csörsz-árok egyébként az 1864-es Pesty féle földrajz szerint Igriczin végig húzódik, valamint több határon át fut a Tisza folyamáig, és mind a mai napig megtalálható. Ezen árok arra szolgált a monda szerint, hogy Csörsz királyfi, ki a kunok törzsfőjének a lányát akarta feleségül venni, ki csak akkor ment volna hozzá, ha hajóval viszi el Budára, ezen csatornát megépítve hajóra szállván kedvesével Budára hajózzon, bizonyítván, hogy ki több megyén keresztül tud hajtani egy nagyszabású építkezést, az akár az ország kormányzására is képes. Ezért megkezdtek az árok ásását, de Ároktőnél abbamaradt, mert Csörsz királyfi, amikor kiment leellenőrizni a munkákat a villám agyoncsapta. Ez a monda-magyarázat a mai ember számára már nem nagyon érthető, mert az árok másik vége Árokszállás, (ma Jászárokszállás), ami tulajdonképpen egyvonalban van Ároktővel és semmi nem indokolja, hogy a két pont között miért vitték volna e csatornát Igriczin keresztül, ami vagy 15 kilométerrel feljebb van, de több múlt századi

dokumentum említi, hogy Igriczin, sőt egész Dél-Borsodon keresztül húzódik a Csörsz-árok (Megjegyzendő, hogy senki se tévessze össze azon árkokkal, mely árkokat, illetve gödröket a község elején és a temetőnél most az M3-as autópályánál kitermelt földdel feltöltöttek, ezen árkoknak semmi köze az említett Csörsz-árokhoz, ezek építkezési gödrök, melyeket az egységes szintrehozás miatt kellett betölteni).

A község a fiatalon itt nevelkedő költőre a legbüszkébb. **Tompa Mihály** apja e faluban született és a nagyapai ház, ahol a költő is nevelkedett gyermekkorában a keményen nevelt kálvinista szellemet ültette belé. Amikor 1869-ben Tompa Mihály barátja Lévay József emlékbeszédet tartott a fiatalon elhunyt költőről olyan értékelést adott Igriciről, amely meghatározó élményt és benyomást jelentett Tompa Mihály számára.

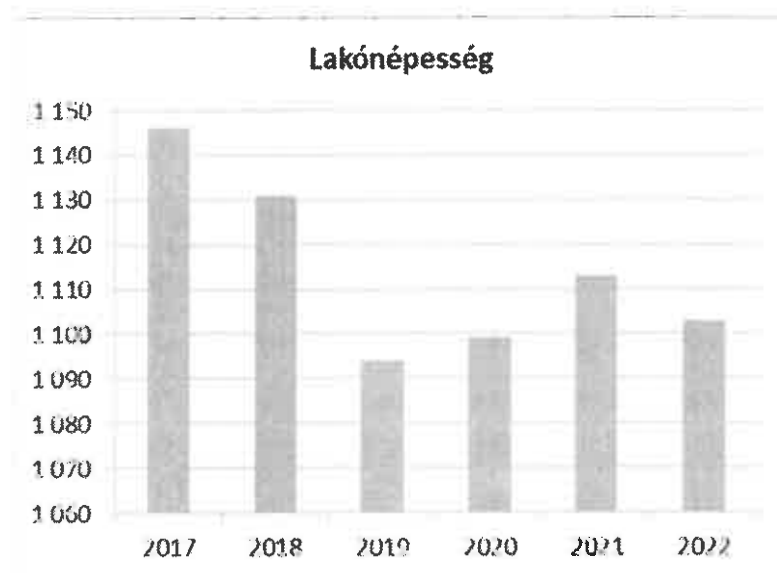
Gyermekkorának színhelye volt Igrici, és Tompa Mihályt 1833-ban innen segítette Bihari György rektor úr Patakra, hol ott lakásának emlékét ma is őrzi az ősi Pataki református kollégiummal szembe, Tompáról szabadon elnevezve a „Gólyavár”-nak neveztetett kollégium épülete. Ma diákokthoz szolgál,

leánykollégium, de kitüntetésként értékeli bármelyik pataki diák, ha abban a szobában lakhat, ahol a múlt században e neves elődje. Sok-sok évvel tehát halála után is hat a szellemisége, a büszkesége, a makacssága, a lázadása és a tenni akarása, amely példamutató a mai fiatalság számára. Ezeket a tulajdonságokat csak részben hozza génjeiben az ember, más részben viszont a gyermekkor az, ami befolyásolta egész életét, költészetét és ami mindig vissza-visszatér emlékképeiben, verseiben is. Lévy, ki maga is a megye alispánja volt, akár járhatott is Igriciben, de erre nincs adat, de a Kísfaludy Társaság előtt előadott beszédében így beszél róla, és szerinte Tompa lelkének is korai formálója az Igrici táj volt: „A kies Borsod e gyönyörű sík földje, amelyre dúsan hinté áldását és szépségét a jó természet vonzólag hatott a gyermek fogékony lelkére. A falut környező árnyas erdők és ligetek, közelben terülő tavak és nádasok a piros kalásszal hullámszerű rónaság távolban a szelíd Bükk-hegység kéklő halmai...”.

Demográfia mutatók:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	1 146	bázis év
2018	1 131	98,69%
2019	1 094	96,73%
2020	1 099	100,46%
2021	1 113	101,27%
2022	1 103	99,10%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

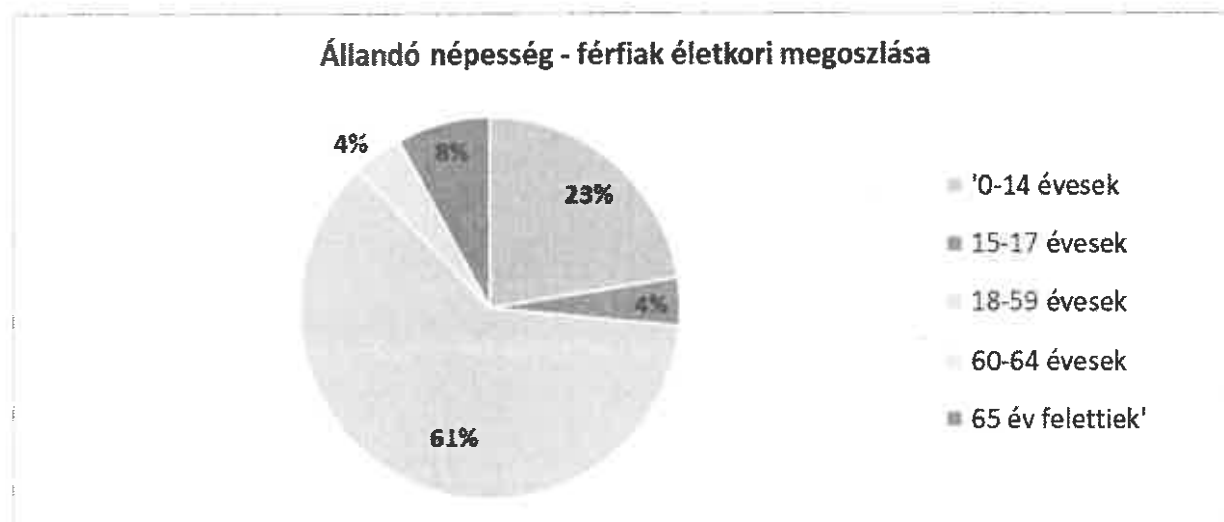

A lakónépesség száma 2022-ben csökkenést mutat.

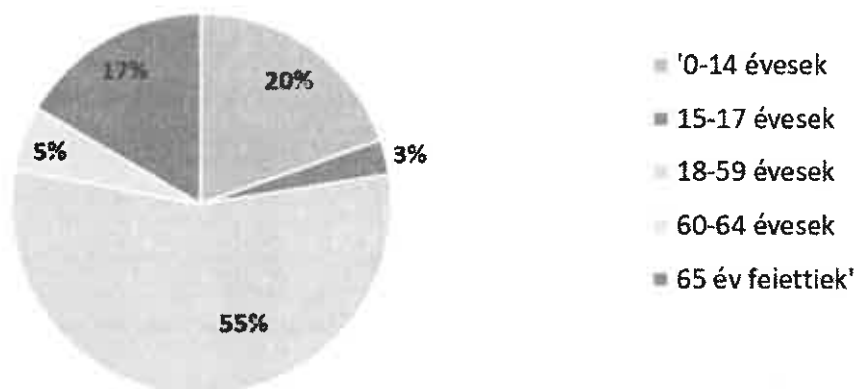
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Osszesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	588	603	1191	49,37%	50,63%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	4,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	132	118	250	11,08%	9,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	18	42	2,02%	1,51%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	360	334	694	30,23%	28,04%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	25	33	58	2,10%	2,77%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	47	100	147	3,95%	8,40%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

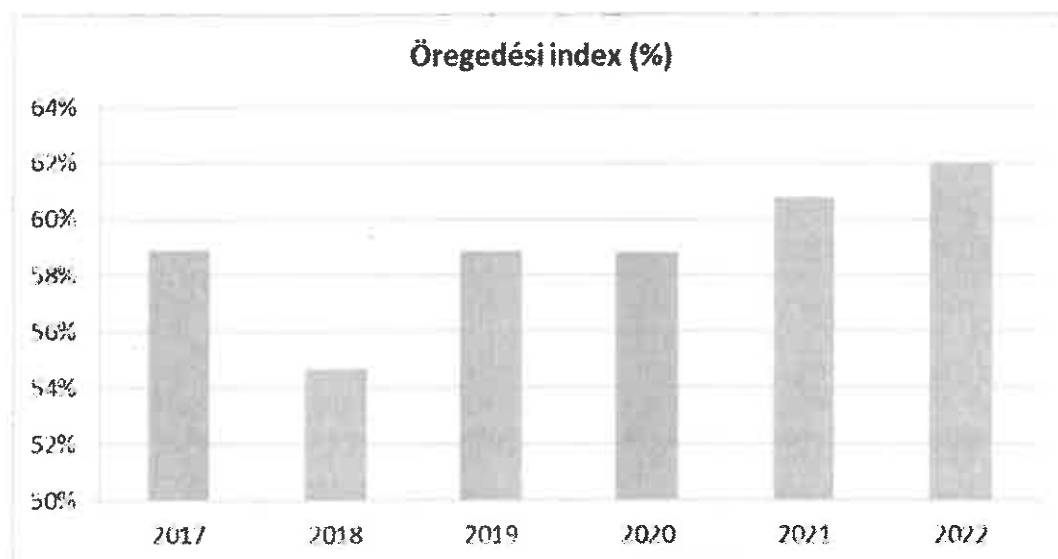

Az állandó népességből a nők aránya 50,63%, a férfiaké pedig 49,37%.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	149	253	58,89%
2018	141	258	54,65%
2019	146	248	58,87%
2020	147	250	58,80%
2021	152	250	60,80%
2022	153	247	61,94%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy a 100 fő 14 év alatti gyermekre mennyi 65 éven felüli személy jut. Ez 2022-ben 61,94 % volt, ami még nem jelzi azt, hogy a település előregedő lenne.

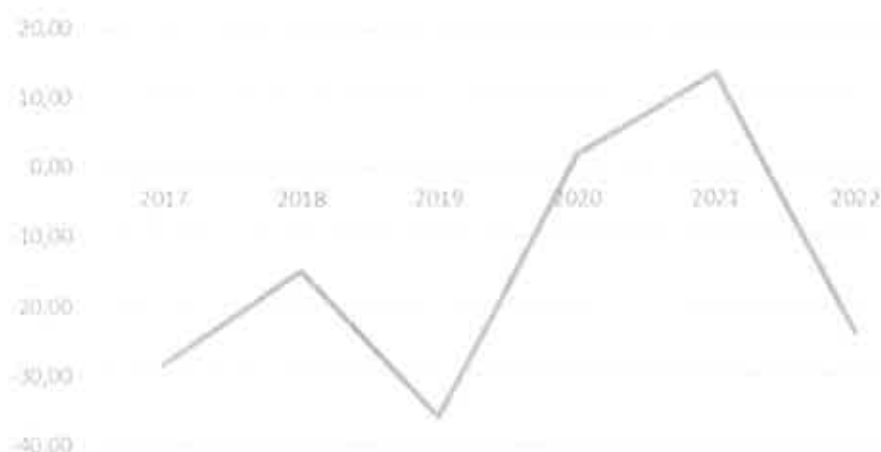

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-28,41
2018	-14,93
2019	-35,96
2020	1,82
2021	13,56
2022	-23,72

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

**Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)**

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	4,30
2018	0,00
2019	2,70
2020	0,91
2021	-1,81
2022	-7,30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A születések száma 2021-ben és 2022-ben is kevesebb volt, mint a halálozások száma. A természetes szaporodás csökkenést mutat.

Igrici település jelene, intézményi háttere:

Településünk az alábbi intézményi ellátottsággal rendelkezik:

- ☐ Százszorszép Napközi Otthonos Óvoda 2 csoporttal 50 férőhellyel, megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel
- ☐ Tompa Mihály Általános Iskola 1-8 osztály, megfelelő személyi és tárgyi feltételekkel

- Közös Önkormányzati Hivatal Igrici Kirendeltsége
- Védőnői szolgáltatás 1 fő látja el, 2023. július 01-től állami feladatként
- Házi orvosi szolgálat heti 3 alkalommal
- Gyerekorvos heti 1 alkalommal
- Kultúrház, amely igazodik a korszerű igényekhez
- Idősek nappali ellátása 2014 évben valósult meg
- Igrici Konyha 200 adag/ nap kapacitással üzemel
- Biztos Kezdet Gyerekház
- Közösségi ház üzemel
- Bölcsőde, amelynek működési engedélye folyamatban van

Kistérségi társulás keretén belül ellátott feladatok:

- gyermekjóléti szolgálat heti 2 alkalom
- családgondozó heti 1 alkalom
- házi segítségnyújtás

Településünk fejlesztései:

- Idősek nappali ellátása 2013
- Úthálózat fejlesztése folyamatos
- Agrár Klaszter program 2012
- Falumegújítás program (hirdető táblák, buszvárók, virágládák, szemetesek) 2013
- Orvosi rendelő 2014
- Sportöltöző 2014
- Nosztalgia Virágpark és Közösségi tér 2015
- kistérségi kiállító terem
- tulipános ház 2018
- óvoda energetikai felújítás 2018
- iskola energetikai felújítás 2018
- BK ház 2018
- Konyha eszközbeszerzés, felújítás 2018
- Anya-és csecsemőgondozó felújítása 2019
- Óvodai kültéri játszóeszköz beszerzése 2019
- Gyerekesély ház 2021
- Petőfi út felújítása 2021
- bölcsőde 2022-2023
- Tompa u. útfelújítás 2023

Településünk közfoglalkoztatási programjai:

2023 évben:

- mezőgazdaság 7 fő
- szociális 16 fő

Értékeink, küldetésünk

Igrici Község Önkormányzat alapvető célja, hogy a településen érvényesüljön az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Általánosságban olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek:

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő újtámogató szolgáltatások bevezetésével.
- Az egyes célcsoportokat érintő célkitűzések:
 - A rászoruló családok napi megélhetési gondjainak enyhítésére (rendszeres szociális támogatás, alkalmi segély), tartós, illetve átmeneti kereseti lehetőségek biztosítására (pl.:
 - közmunkaprogramok, befektetők keresése helyi vállalkozás létrehozására, stb.) irányulnak.
 - A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének hosszú távú javítása, a társadalmi hátrányaikat megalapozó és generációkon átívelő problémák (oktatás, lakáshelyzet megoldása, munkahelyteremtés) felszámolása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek részére különböző szociális ellátások, támogatások biztosítása (pl.: ingyenes étkezési lehetőség, tankönyvtámogatás, stb.). Minden gyermek számára elérhető nevelési-oktatási, nappali ellátást nyújtó intézmény biztosítása, illetve a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjainak közreműködésével a gyermekek nevelési-oktatási rendszerből történő kimaradásának megakadályozása. A családok szociális helyzetének, a gyermekekkel kapcsolatos

problémák, nehézségek feltérképezése, gyorsan, hatékonyan megvalósítható megoldási javaslatok, tervek kidolgozása.

- A községben élő hátrányos helyzetű nők társadalmi-szociális hátrányainak, illetve az ehhez vezető okok feltérképezése, megoldási lehetőségek keresése.
- A főként idős, beteg lakosok részére megfelelő szociális alapszolgáltatások folyamatos, zavartalan biztosítása, az igénybe vehető szociális ellátásokról, támogatásokról részletes, érthető tájékoztatás.
- Bizonyos időszakonként fórum szervezése az idősek ellátásában résztvevő szervezetek, szakszolgálatok szakemberei részére, az esetleges problémák, megoldásra váró feladatok, nehézségek feltérképezése, javaslatok, vélemények megvitatása.
- Az önkormányzati fenntartású közintézmények teljes akadálymentesítése a jogszabályi előírások figyelembevételével. Az Önkormányzat vállalja, hogy kiemelten kezeli és lehetőség szerint támogatást, nyújt minden akadálymentesítést célzó pályázathoz.
- A község lakossága számára, olyan ismertető anyagok készítésének, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját, és szemléletváltást eredményezhet a lakosság minden szegmensénél.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Igrici település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,:

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak a romákat és mélyszegénységben élőket, gyermekeket, a nőket, időseket és a fogyatékos személyeket tekinti. A helyzetelemzéshez elsősorban tehát a nőkre, idősekre, a romákra és mélyszegénységben élőkre, idősekre és a fogyatékos emberekre vonatkozóan szükséges az adatokat és információkat összegyűjteni, illetve elemezni, az ő lehetőségeiket, helyzetüket javító programot dolgoz ki. Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a különböző településeken további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi

program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

- 2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

- településrendezési terv

- 4/2021 (I.27) A szociális ellátások helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelet

„ 1. Rendkívüli Települési támogatás

8. §

(1) A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személy részére rendkívüli települési támogatást állapít meg.

(2) Rendkívüli települési támogatásra jogosultak köre:

a) akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak,

b) akik alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak az alábbi esetek valamelyikében:

ba) haláleset miatt, amennyiben kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen bejelentett tartózkodási helyén lakik, akkor tartózkodási helye Igrici községben van,

bb) betegség miatt,

bc) elemi kár, természeti csapás Igrici községben történő bekövetkezése miatt,

bd) a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása érdekében,

be) iskoláztatás biztosítása érdekében,

bf) gyermek fogadásának előkészítéséhez,

bg) a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, családba való visszakerülésének elősegítéséhez.

bh) büntcelekmény áldozata esetén való elbírálása,

c) akik a gyermekeik hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(3) Rendkívüli települési támogatás nyújtható

a) eseti jelleggel és

b) meghatározott időszakra havi rendszerességgel és

c) kamatmentes kölcsön formájában.

(4) Kamatmentes kölcsön az adott évben akkor adható, ha arra az önkormányzat éves költségvetési rendeletében fedezet kerül elkülönítésre. Kölcsön a keret erejéig adható. A kölcsönszerződésben kiköthető biztosíték a rendszeres jövedelem vagy az ingatlanulajdon.

(5) Rendkívüli települési támogatásra jogosult

a) a Rendelet 8. § (2) bekezdés ba) pontja esetében eseti jelleggel, aki az elhunyt személy temetéséről gondoskodott, ha a családjában az egy főre számított havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 1000%-át nem éri el.

b) a Rendelet 8. § (2) bekezdés ba) pontja esetében kamatmentes kölcsön formájában, akinek családjában az egy főre számított havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át nem éri el és

ba) az elhunyt személy temetéséről gondoskodott, de arra nem volt köteles vagy

bb) tartásra köteles hozzátartozó, de a temetési költségek viselése a saját, illetve a családja létfenntartását veszélyezteti,

c) a Rendelet 8. § (2) bekezdés bc) pontja esetében kamatmentes kölcsön formájában, akinek családjában az egy főre számított havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át nem éri el és az elemi kárt nem a kérelmező vagy az ingatlan tulajdonosa okozta,

d) a Rendelet 8. § (2) bekezdés a), bb), bd-bh) és e) pontjai esetében eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel, akinek családjában az egy főre számított havi jövedelem összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át nem éri el.

(6) Nem jogosult a Rendelet 8. § (2) bekezdés ba) pontjában foglalt esetre tekintettel semmilyen formában rendkívüli települési támogatásra az a személy, aki a hadigondozásról szóló törvény alapján temetési hozzájárulásban részesül.

(7) A Rendelet 8. § (2) bekezdés ba) pontja esetében a kérelmet legkésőbb a haláleset bekövetkezésétől számított 30 napon belül elő kell terjeszteni.

9. §

(1) Rendkívüli települési támogatást a Rendelet 8. § (2) bekezdés

a) ba) pontjában foglalt esetekben eseti jelleggel és kamatmentes kölcsön formájában,

- h) bc) pontjában foglalt esetben eseti jelleggel vagy kamatmentes kölcsön formájában,*
c) a, bb), bd)-bh) és c) pontjaiban foglalt esetekben eseti jelleggel vagy meghatározott időszakra havi rendszerességgel nyújt.
- (2) A rendkívüli települési támogatás készpénz formájában vagy természetbeni ellátás formájában nyújtható.
- (3) A rendkívüli települési támogatás összege a Rendelet 8. § (2) bekezdés
a) ba) és bc) pontja esetében
aa) eseti jelleggel 25.000.-Ft, vagy
ab) kamatmentes kölcsön formájában 6 hónapos visszafizetési határidő mellett 40.000.-Ft,
b) a), bb), bd)-bh) és c) pontjai esetében esetenként minimum 2.000.-Ft, maximum 20.000.-Ft.
- (4) A rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet az I. melléklet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani. A formanyomtatvány a Tiszatarjáni Közös Önkormányzati Hivatal Igrici Kirendeltségén – 3459 Igrici, Kossuth utca 57. – beszerezhető vagy a www.igrici.hu honlapról letölthető. A kérelmet és mellékleteit a Tiszatarjáni Közös Önkormányzati Hivatal Igrici Kirendeltségén lehet személyesen benyújtani vagy címére postázni.
- (5) A rendkívüli települési támogatás iránti kérelemhez csatolni szükséges a Rendelet 8. § (2) bekezdés
a) ba) pontja esetében a temetés költségeiről kiállított számlát, valamint az elhunyt személy halotti anyakönyvi kivonatát,
b) bb) pontja esetében a keresőképtelenséget alátámasztó orvosi vagy kórházi igazolást, vagy a gyógyszerköltséget tanúsító háziorvosi igazolást,
c) bc) pontja esetében a helyreállítás költségeiről készített kimutatást,
d) bd) és bf) pontja esetében a terhesgondozásról szóló igazolást,
e) be) pontja esetében az iskoláztatással kapcsolatos kiadásokról szóló igazolást,
f) bg) pontja esetében a nevelésbe vételről szóló dokumentumot,
g) bh) pontja esetében a bűncselekményről szóló jegyzőkönyvet vagy rendőrségi igazolást,
h) a) ba) pont kivételével minden pontja esetében kérelmező családjában élőknek a kérelem benyújtását megelőző havi nettó jövedelméről szóló igazolásait.

2. Települési támogatás

Lakhatási támogatás pénzbeli formában

9/A. §

- (1) A Képviselő-testület települési támogatásként lakhatási támogatást nyújt pénzbeli formában a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás lakhatásához kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez.
- (2) A támogatás ingatlan használathoz kapcsolódik. A támogatás ugyanazon ingatlanra csak egy jogosultnak állapítható meg, az ott élő személyek számától függetlenül. A támogatás igénylésére elsősorban az ingatlant használó háztartás egy tulajdonos tagja jogosult vagy amennyiben tulajdonos által kérelem benyújtására nem került sor, úgy érvényes bérleti szerződéssel rendelkező bérlő használó jogosult.
- (3) A lakhatási támogatás összege ingatlanonként és háztartásonként 6.500.-Ft/hó
- (4) Lakhatási támogatás pénzbeli formájára jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebbösszegének 500%-át, egyedülálló esetén 550%-át és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.
- (5) A támogatás iránti kérelmet a Rendelet 2. mellékletét képező nyomtatványon lehet igényelni. A támogatás tárgyévire a kérelem benyújtását követő hónap 1. napjától kezdődően állapítható meg. A kérelemhez csatolni szükséges a háztartásban élők kérelem benyújtását megelőző havi nettó jövedelméről szóló igazolásokat, valamint a (2) bekezdésben szabályozott esetben a bérleti szerződést.”

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

A társadalom peremén élő roma lakosság társadalmi-gazdasági befogadására irányuló, a romák egyenlőségét és társadalmi részvételét elősegítő intézkedéseket fogalmaz meg. Minden roma számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy teljes mértékben kibontakoztassa képességeit, részt vegyen a politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életben. Célja a romák esélyegyenlőségének, valamint társadalmi befogadásának és részvételének elérése. Hangsúlyt fektet azokra az egyes szakterületeken hozandó célzott intézkedésekre is, amelyek elősegítik, hogy a romák ugyanúgy igénybe tudják venni az alapvető szolgáltatásokat és élni tudjanak jogaikkal, mint a többségi társadalom tagjai.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

A 88/2009 (X.29) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) jövőkép, amely felvázolja az ifjúsági korosztályok fejlődésének optimális irányait. Célja, hogy hosszú távon irányt szabjon az ifjúság életfeltételeinek javításához, segítséget nyújtson a szféra valamennyi szereplőjének az ifjúsággal kapcsolatos intézkedések tervezéséhez, szervezéséhez és végrehajtásához.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Nők és Férfiak Társadalmi Esélyegyenlőségét Elősegítő Nemzeti stratégia (2010-2021)

A stratégiát a 1004/2010 (I.21) határozatában fogadta el a Kormány. Célja a szakmai, magán és a családi élet jobb összehangolása, a nők és a férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjaink fegyelembevétele, a politikai, gazdasági döntéshozatalban.

A Kormány

a) elfogadja „a Nők és Férfiak TársadalmiEgyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia - Irányok és Célok 2010-2021” című stratégiát;

b) a Stratégiában foglalt hosszú távú célkitűzések megvalósítása érdekében elrendeli az első két évre (2010-2011) vonatkozó végrehajtandó intézkedések kidolgozását és az azokhoz tartozó indikátorok meghatározását a következő célkitűzések mentén:

ba) a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetési és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele;

bb) a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása;

bc) a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén;

bd) az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtétele; be) a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása;

bf) a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megalapozása (képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022).(2023-2024)

Az Országgyűlés 2009-ben a 81/2009(X.2) határozatával fogadta el. A Stratégiai célkitűzéseinek megvalósítását két ütemtervre bontották. Az egyik legfontosabb cél az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése, az idős korosztály igényeinek figyelembevétele az élet valamennyi területén, valamint olyan gazdasági és társadalmi környezet kialakítása, amelyben az idős emberek meg tudják őrizni aktivitásukat., társadalmi részvételüket.

Országos Fogytékossági Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015 (IV.7) határozatában fogadta el. Célja a fogyatékos személyek élethelyzetének javítása, illetve esélyegyenlőségének megteremtése.

Az Országos Fogytékossági Program (OFP), mint a fogyatékos emberek életkörülményeinek javítását, társadalmi befogadását és esélyegyenlőségük biztosítását célul kitűző stratégia a 2015- 2025. közötti időszakra határozza meg az állam és intézményrendszerének feladatait a területen. A programhoz középtávú intézkedési tervek tartoznak, melyek 3-4 éves időszakokban fogalmazzák meg a célok elérése érdekében szükséges lépéseket és rendelnek azokhoz határidőket, erőforrásokat. 19 Az első ilyen középtávú intézkedési terv a 2015-2018. közötti időszakra határozta meg a teendőket, 2019-2021. között pedig egy újabb cselekvési terv lesz hivatott irányt mutatni a szakmapolitika és a kormányzat számára.

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek. A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal:

Az önkormányzatokról szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írta elő a gazdasági program elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez.

Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával.

Támaszkodtunk a település környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére, valamint a településfejlesztési koncepciójára.

A Igrici Község Önkormányzatának 2019-2024. közötti ciklusra szóló gazdasági programja, minden részterületén pozitív diszkriminációban részesíti a valamilyen okból hátrányos helyzetűeket.

A program célja, hogy Igrici olyan község legyen ahol

- a lakossági szolgáltatások biztonságosan, egyre magasabb szinten működnek,
- minden lakónak lehetősége legyen a kommunális infrastruktúra (egészséges vezetékes ivóvíz, környezetkímélő szennyvízelvezetés és tisztítás, rendszeres szemétszállítás és környezetbarát kezelés, szilárd burkolatú utak, stb.) igénybevételére,
- a családok megfelelő lakáskörülményekkel rendelkeznek, melyhez a meglévő jövedelem különbséget mérséklő támogatási rendszer kapcsolódik,
- minden rászoruló számára elérhető az egészségügyi és szociális ellátás alapfokon,
- az óvoda intézményünk oktatási programja lépést tart a változó, bővülő tudásanyaggal, valamint az oktatási intézmény egyre jobb feltételekkel rendelkezik,

- megfelelő intézményi tér áll a kulturális, közművelődési, szabadidő eltöltési, sportolási igények kielégítésére, a civil kezdeményezések, szerveződések anyagi és erkölcsi támogatásban részesülnek vállalásuk kibontakoztatásához,
- a környezetvédelem, a természeti és épített környezetmegóvása alapérték,
- a gazdasági vállalkozások nyereségesen, munkahelyet megtartva és bővítve működnek, a községlakók jövedelemteremtő képességét javítják,
- a helyi közigazgatás ügyfélközpontú, problémamegoldó.

Helyi építési szabályzat

Igrici Község Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2001 (XII.21) önkormányzati rendelete szól a helyi építési szabályzatról (HÉSZ), amely magában foglalja a településrendezési tervet. A településszerkezeti, 183/2001. /XII.20./ számú határozattal jóváhagyott TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁS valamint településfejlesztési tervet. A helyi építési szabályzat határozza meg a település részeinek funkcióját, a területek felhasználási lehetőségeit, az ingatlanok közművekkel történő ellátását.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Mezőcsáti székhellyel működő Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat Társulás (továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) útján biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el. A gyermekjóléti szolgáltatás térítésmentes. A szolgálat feladatait a szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, a gyámhivatal, vagy bármely állampolgár – a gyermek veszélyeztetettségére utaló - jelzése alapján végzi. A társulás központja Mezőcsát, a családgondozó heti egy alkalommal, szerdánként, tart ügyfélfogadást az alapellátásban részesülőknak, valamint a segítségre szorulóknak.

Igrici község tagja a Mezőcsáti Kistérség Többcélú Társulásnak. A társulás célja a kistérség települései között az együttműködések bővítése, a térségi kapcsolatok elmélyítése, a közös érdekű feladatok célszerűbb, gazdaságosabb és hatékonyabb megvalósítása, a polgároknak nyújtott közszolgáltatások színvonalának javítása, a kistérség lakóinak az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben történő hozzájárása, továbbá hogy a társult önkormányzatok az együttműködés révén minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés a TEIR adatbázisban meglévő adatokból, a helyi önkormányzati és intézményi nyilvántartásokból, valamint az ágazati beszámolók megállapításaiból, szakemberek tapasztalataiból állt össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javításátszolgáló jogszabályok:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, aszociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet szabályokat.
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

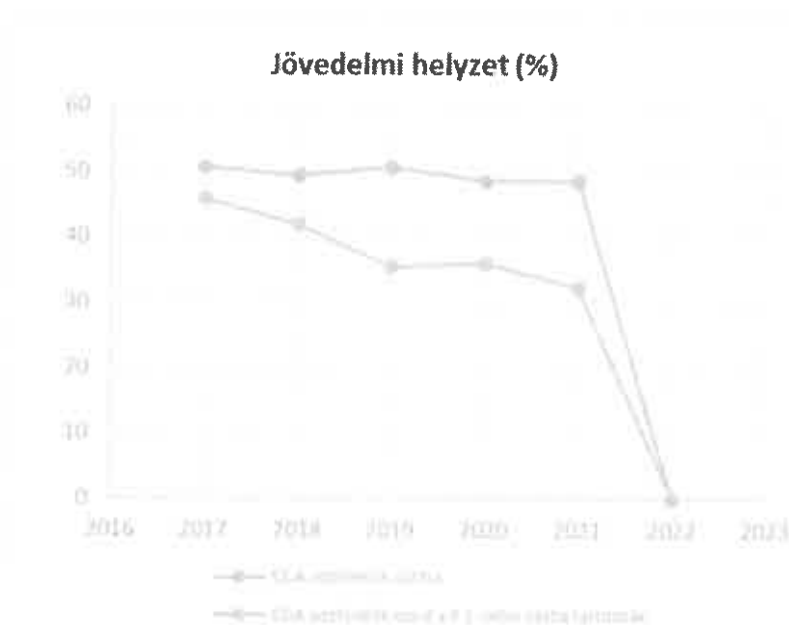
A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik **legsúlyosabb** gond a szegénységben élők helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén. Településünkön a roma nemzetiséghez tartozónak a 2022. évi népszámlálás során 57 fő vallotta magát.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, valamint nyugdíj előtt álló személyek. Községünkben tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a helyi munkalehetőség hiánya.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	50,61	45,83
2018	49,35	41,96
2019	50,67	35,48
2020	48,53	35,99
2021	48,54	32,19
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

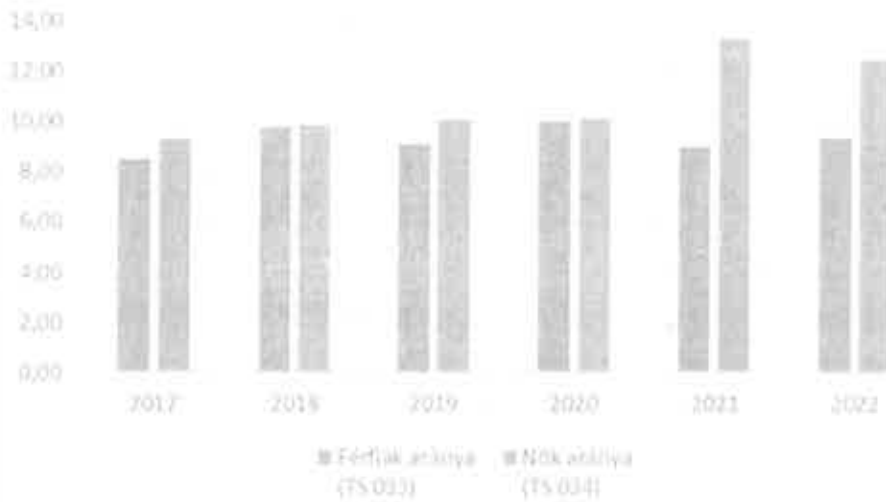
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A munkaképes korú népesség 2022-ben 10,92%-a munkanélküli. Az álláskeresők aránya változó tendenciát mutat, de összességében az tapasztalható, hogy évről évre nő vagy stagnál az álláskeresők száma. Az álláskeresők többsége nő.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	8,51	9,31	8,91%
2018	9,79	9,90	9,85%
2019	9,13	10,10	9,62%
2020	10,02	10,13	10,08%
2021	9,00	13,28	11,14%
2022	9,36	12,47	10,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

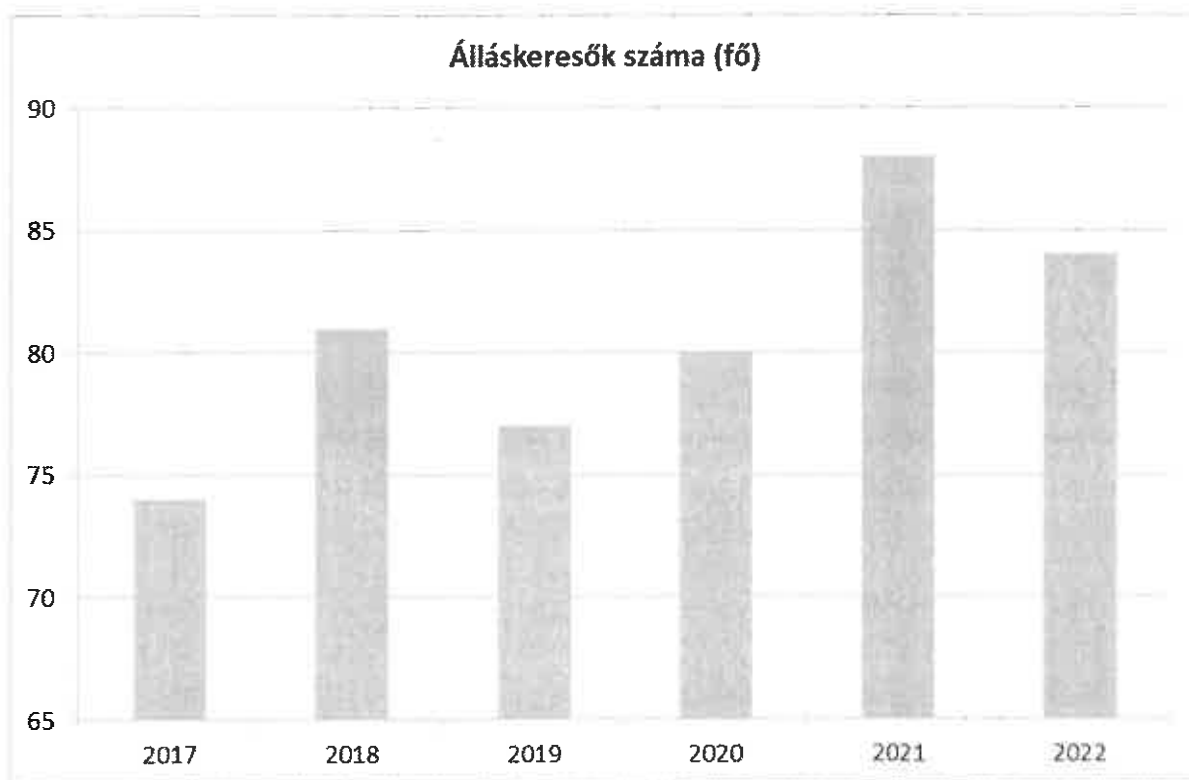
Munkanélküliség nemek szerint

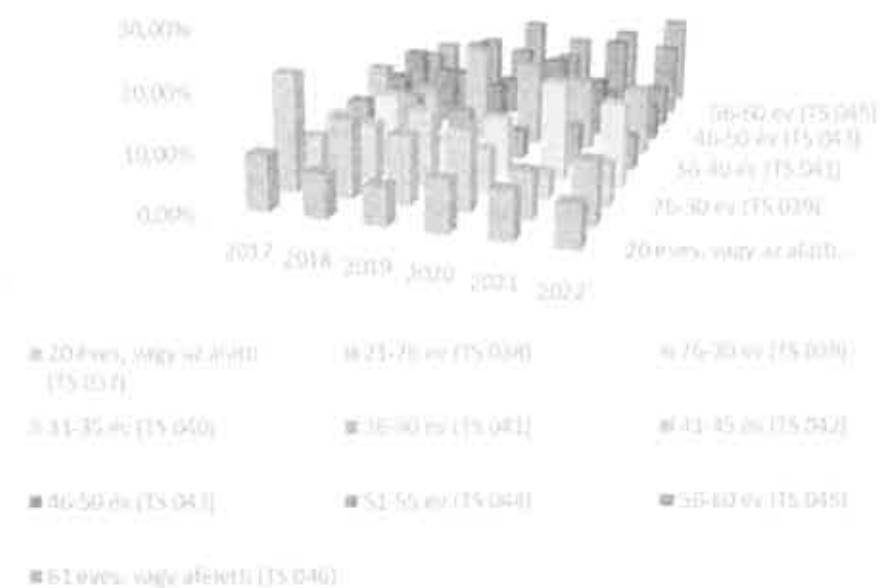
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		74	81	77	80	88
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	7,00	6,00	5,00	7,00	7,00	6,00
	%	9,46%	7,41%	6,49%	8,75%	7,95%	7,14%
21-25 év (TS 038)	Fő	15,00	11,00	9,00	11,00	7,00	9,00
	%	20,27%	13,58%	11,69%	13,75%	7,95%	10,71%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	8,00	10,00	6,00	4,00	6,00
	%	6,76%	9,88%	12,99%	7,50%	4,55%	7,14%
31-35 év (TS 040)	Fő	6,00	10,00	4,00	8,00	15,00	12,00
	%	8,11%	12,35%	5,19%	10,00%	17,05%	14,29%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	8,00	6,00	4,00	6,00	5,00
	%	8,11%	9,88%	7,79%	5,00%	6,82%	5,95%
41-45 év (TS 042)	Fő	9,00	7,00	13,00	12,00	11,00	10,00
	%	12,16%	8,64%	16,88%	15,00%	12,50%	11,90%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	8,00	6,00	6,00	9,00	5,00
	%	8,11%	9,88%	7,79%	7,50%	10,23%	5,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	6,00	5,00	9,00	5,00	6,00
	%	10,81%	7,41%	6,49%	11,25%	5,68%	7,14%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	9,00	8,00	8,00	12,00	11,00
	%	8,11%	11,11%	10,39%	10,00%	13,64%	13,10%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	8,00	11,00	9,00	12,00	14,00
	%	8,11%	9,88%	14,29%	11,25%	13,64%	16,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

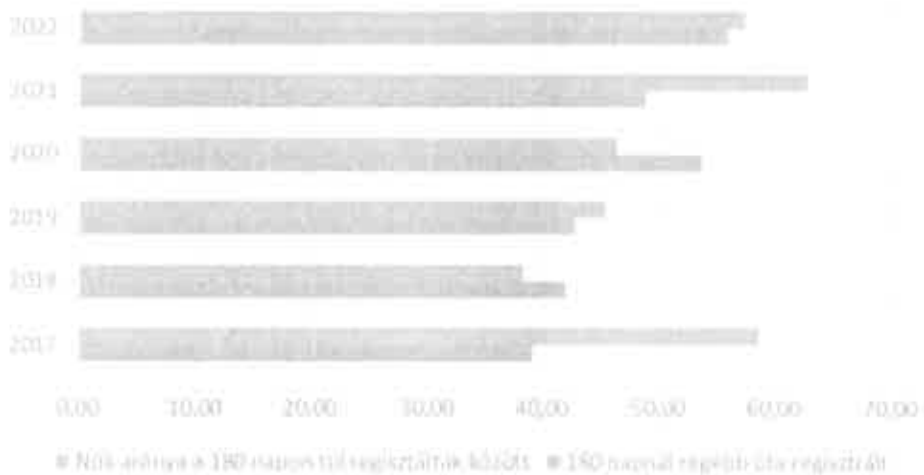

A nyilvántartott álláskeresők száma kicsi csökkenést mutat 2022-ben, ezen belül pedig a 56-60 év és a 61 éven felüliek száma magas.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	39,19	58,62
2018	41,98	38,24
2019	42,86	45,45
2020	53,75	46,51
2021	48,86	62,79
2022	55,95	57,45

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

A regisztrált munkanélküliek közül a 180 napnál régebben regisztráltak száma 2022-ben emelkedést mutat az előző évhez viszonyítva.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	74	6	8,11%	46	62,16%	22	29,73%
2018	81	4	4,94%	54	66,67%	23	28,40%
2019	77	4	5,19%	46	59,74%	27	35,06%
2020	80	5	6,25%	45	56,25%	30	37,50%
2021	88	9	10,23%	45	51,14%	34	38,64%
2022	84	5	5,95%	48	57,14%	31	36,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését az önkormányzat látja el, a munkáltatói feladatokat a település polgármestere. A munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat ugyancsak a hivatal végzi.

2022. évben összesen 31 fő munkanélküli dolgozott közfoglalkoztatásban.. A közfoglalkoztatottak többsége jellemzően a község közterületein, valamint az önkormányzat fenntartásában működő intézményekben dolgozott.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest
2010	67	7%
2011	87	10%
2012	73	9%
2013	86	11%
2014	101	12%
2015	100	12%
2016	100	12%
2017	70	8%
2018	70	8%
2019	63	8,75%
2020	57	7,9%
2021	47	6,5%
2022	31	4,3%

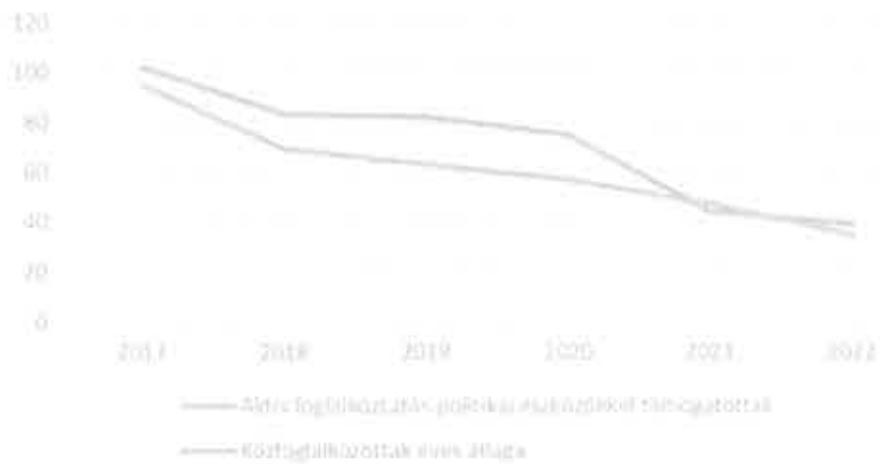
Forrás: Önkormányzat adatai

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	102	95
2018	83	69
2019	82	63
2020	75	57
2021	44	47
2022	39	35

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

év	kivetett iparüzési adó	befizetett iparüzési adó
2020	39 907 804	33 815 300
2021	52 208 120	34 573 523
2022	63 632 263	40 551 457

Forrás: , önkormányzat adatai

3.2.5/a Iparüzési adó adatok

A településen 2023-ban a működő vállalkozások száma: 79 db

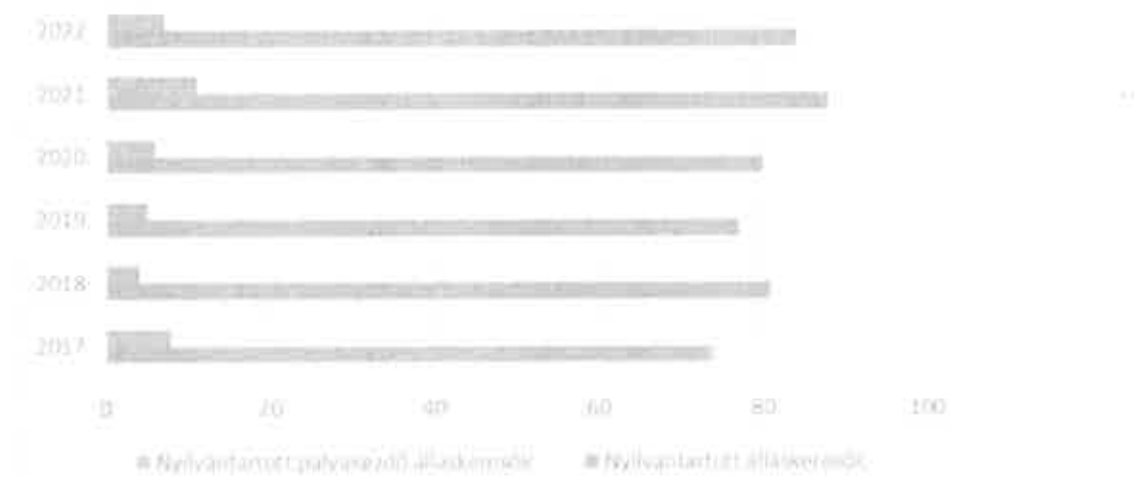
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatása helyben nem megoldott, a községben leginkább a szakmunkához, illetve a kereskedelemhez – ide értve a szolgáltató tevékenységeket is - kapcsolódó szakmákkal rendelkezők boldogulnak leginkább. A munkaügyi központ időszakonként szervez az álláskeresők részére tanfolyamokat, illetve a környező városban lehetőség nyílik az iskolák által szervezett felnőttképzési rendszer keretében történő képzésre.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	74	8
2018	81	4
2019	77	5
2020	80	6
2021	88	11
2022	84	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőtt képző programok nem kerültek helyben megszervezésre. A Munkaügyi központban kapnak segítséget a felnőtt képzéshez a regisztrálta.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közfoglalkoztatásban 2023-ban 31 fő vett részt.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzat a foglalkoztatás során szem előtt tartja a diszkrimináció tilalmának érvényesülését. Nincs tudomásunk olyan esetről, hogy a településen működő munkaadók az álláskeresőket hátrányos megkülönböztetésben részesítették volna.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

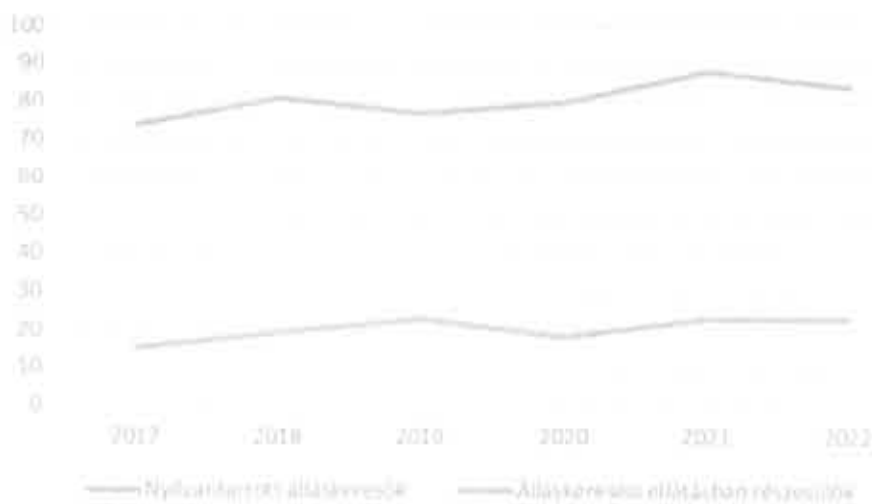
Igrici településen a hatályos szociális törvénynek megfelelően pénzbeli vagy természetbeni ellátásban részesülnek mindazok, akik a feltételeknek megfelelnek. A leginkább rászoruló álláskeresőket az önkormányzat rendkívüli települési támogatással, élelmiszersomaggal és egyéb módokon igyekszik segíteni.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	74	9,95%	15	20,27%
2018	81	11,07%	19	23,46%
2019	77	11,00%	23	29,87%
2020	80	11,40%	18	22,50%
2021	88	12,38%	23	26,14%
2022	84	11,95%	23	27,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök

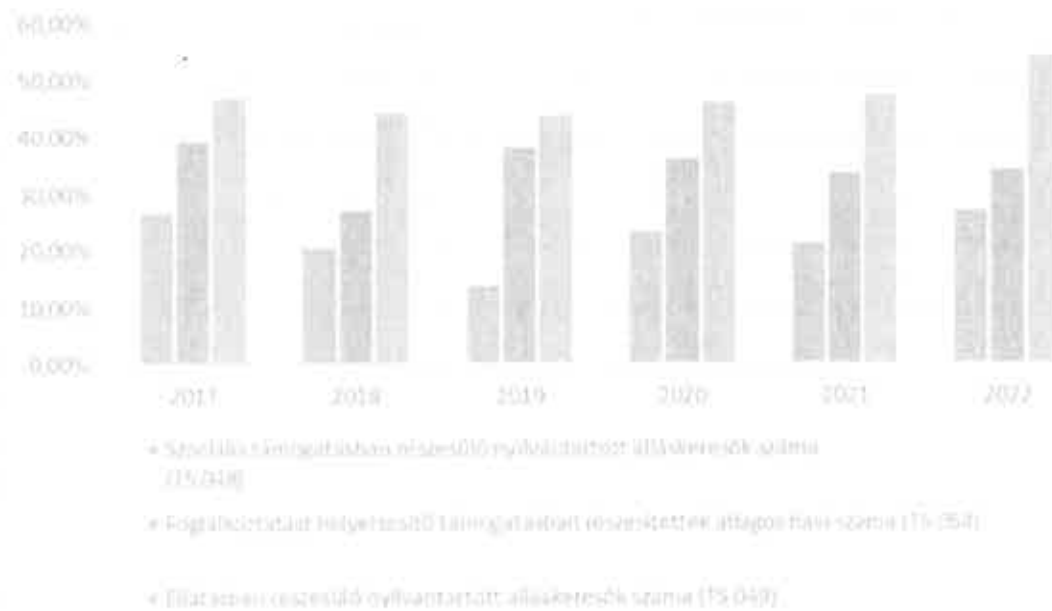
A nyilvántartott álláskeresők száma 2022-ben pici csökkenést mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	20	27,03%	29	39,50%	35	47,30%
2018	17	20,99%	22	27,56%	36	44,44%
2019	11	14,29%	30	38,49%	34	44,16%
2020	19	23,75%	29	36,50%	37	46,25%
2021	19	21,59%	30	34,00%	42	47,73%
2022	23	27,38%	29	34,69%	46	54,76%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	6
2018	6
2019	6
2020	6
2021	7
2022	7

Forrás: TeIR, KSH

Az adatok jól szemléltetik a településen élő, munkanélküli járadékra jogosult személyek számának alakulását, az arányokat. Látható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek közül kevesen részesülnek járadékban és számuk évről-évre változik. A központi jogszabályokkal még inkább szigorítottak a munkanélküliek juttatásainak feltételein. Az álláskeresési járadék jogosultsága tekintetében azt is fontos megjegyezni, hogy az ellátás csak rövid ideig adható.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	444	0	0,00	56,31	72,75	81,98
2018	444	0	0,00	56,31	73,20	81,98
2019	444	0	0,00	56,31	73,20	81,76
2020	444	0	0,00	56,31	71,40	82,66
2021	444	0	0,00	56,31	71,40	82,66
2022	437	0	0,00	50,80	0,00	0,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

a) bérlakás-állomány

Igriciben nincs bérlakás.

b) szociális lakhatás

Nincs ilyen a településünkön

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs ilyen a településünkön.

e) lakhatást segítő támogatások

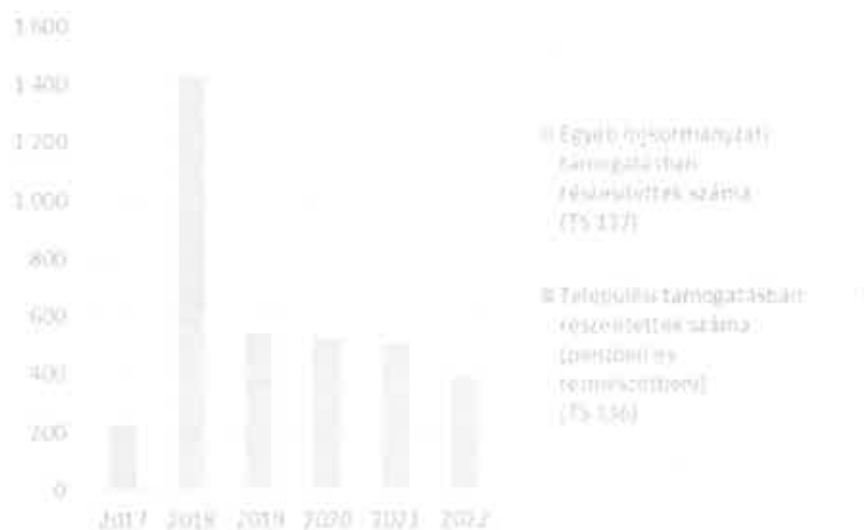
Lakhatási támogatásban részesítettek száma folyamatosan csökken a vizsgált időszakban, melynek fő oka a jövedelmi viszonyokban keresendő.

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres és eseti költségek viseléséhez nyújtott települési támogatás keretében segíti az önkormányzat. Lakásfenntartási támogatás helyett 2015. március 1-jét követően önkormányzati rendelete alapján a rászorulóknak települési támogatás nyújtható

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	228
2018	n.a.	1 427
2019	n.a.	540
2020	n.a.	524
2021	n.a.	504
2022	n.a.	385

Forrás: TelR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodottság az ország egész területén. Ez különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermeket nevelő családokra jellemző. Ezen adat meghatározása nagyon nehéz, mert alapinformációval az önkormányzatok nem rendelkeznek, csak az igényelt segélyeknél kerül látótérbe.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nincs külterületen lakás

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telepek, szegregátumok nincsenek.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nincs ilyen a településen

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nincs ilyen a településünkön

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs ilyen a településünkön.

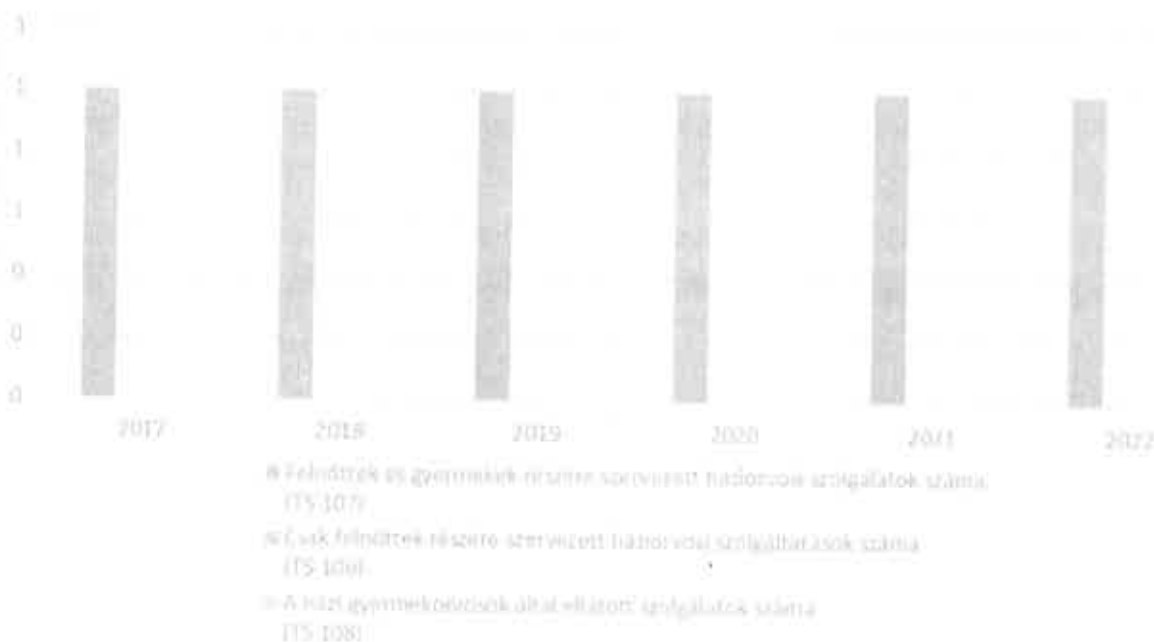
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településünkön az egészségügyi szolgáltatást házi orvos látja el, illetve heti egy alkalommal gyermekorvosi rendelés is történik helyben. Az önkormányzat sikeresen pályázott a rendelő felújítására.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	60	6,32
2018	1	0	0	1	88	5,11
2019	1	0	0	1	92	4,89
2020	1	0	0	1	87	4,17
2021	1	0	0	1	64	4,87
2022	1	0	0	1	75	4,00

Forrás: TelR, KSH Tstar

Egészségügyi ellátás

a

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön az egészségügyi alapszolgáltatás helyben biztosítva van az itt élők számára. A szakellátást Mezőcsáton levő járó-beteg központban tudjuk biztosítani.

A szociális ellátások és a szolgáltatások területi, térségi szinten, összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munkafolyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az alapvető egészségügyi szűréseket a védőnő kisgyermekkortól kezdve rendszeresen elvégzi az óvodában és az általános iskolában. Emellett évekig tüdőszűrés is volt kiszervezve a településre. A településen évente van egy vagy két alkalommal nőgyógyászati vizsgálat és rákszűrés illetve rendezvényen vércukorszint és koleszterinszint mérés. A rendelőben dolgozó asszisztens és a védőnő minden lakos megalégedésére végzi segítő tevékenységét munkaidőn túl is. A helyben nem elvégezhető szűrésekre a házi orvos beutalót ad.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A család- és nővédelmi gondozás (Eütv.), családtervezés, fogamzás előtti gondozás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen. Az ifjúsági egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása (Eütv.) a kistérségben biztosított.

A fejlesztő foglalkozások kisgyermek, óvodások és iskolások részére szintén biztosítottak

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat fenntartásában működő konyha biztosítja a gyermekétkeztetést mind az óvodai nevelésben, mind pedig az iskolai oktatásban részesülő gyermekek, valamint a szociális étkeztetésben részesülők számára. A főzőkonyha működése során a hatósági előírásoknak megfelelően kellő figyelmet fordít a változatos és egészséges táplálkozásra, tekintettel arra, hogy jelentős számú gyermek veszi igénybe szolgáltatását. A közétkeztetés során különös figyelmet fordítanak a nagy mennyiségű idény jellegű gyümölcs és zöldség fogyasztására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység széles körben foglalja magában a testnevelés és sportkultúra formáit, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységet, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét. Az Önkormányzat két sportlétesítménnyel rendelkezik 1db futballpályával és 1 db tornateremmel.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen az alábbi szociális ellátást tudjuk biztosítani:

- házisegítségnyújtás
- szociális étkeztetés
- gyermekjóléti szolgálat
- családgondozó
- idősek nappali ellátása

g) drogprevenciós szolgáltatás

Nem volt ilyen a településünkön.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Intézményeink nagy része akadálymentes

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segíti az önkormányzat a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben a helyi rendeletben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Önkormányzatunk 2011-ben újjátotta fel a Kultúrházát, amely sok közösségi programnak ad otthont.

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a civil szervezetek.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi színterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosításával. működésükhöz. A gyermekek, fiatalok és családjaik részére a szabadidős programok szervezésében az általános iskola pedagógusai, az óvodapedagógusok. a kulturális szakember,

nyugdíjas klub vesznek részt. Rendszerességgel szervezik a gyermekek, nyugdíjasok szabadidejét. Vetélkedőket tartanak, az ünnepélyekre, megemlékezésekre műsorral készülnek.

Településünkön az alábbi állandó programokat biztosítjuk a lakosságnak:

- ☐ intézmények ünnepei, rendezvényei
- ☐ falunap
- ☐ sportnap
- ☐ karácsonyvárás
- ☐ intézményi jótekonysági bál
- ☐ helyi termékfesztivál

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	538	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői , konfliktuskezelési megoldások:

A közösségi együttélés során etnikai konfliktusokról nincs tudomásunk, így azok kezeléséről sem áll módunkban adatokat szolgáltatni.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományok gyűjtésével, azok eljuttatásával a rászorulóknak a Vöröskereszt Szervezete, a családgondozó segítségével foglalkozik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Jelenleg nincs ilyen a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Képzetlenség hiánya, magas a munkanélküliek száma, további közfoglalkoztatás	Képzések, átképzések a munkanélküliek számára, további közfoglalkoztatás
szociálisan rászorultak anyagi támogatása	az önkormányzat biztosítja az éves költségvetésből az arra rászorulókat támogatását

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Településünk az alábbi oktatási-nevelési intézménnyel rendelkezik:

- Százszorszép Napközi otthonos óvoda 2 csoportos, 50 férőhelyes
- Tompa Mihály Általános Iskola 1-8 évfolyam

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	588	603	1191	49,37%	50,63%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			54	4,53%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	132	118	250	11,08%	9,91%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	24	18	42	2,02%	1,51%

Forrás: TelR, KSH Tstar

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

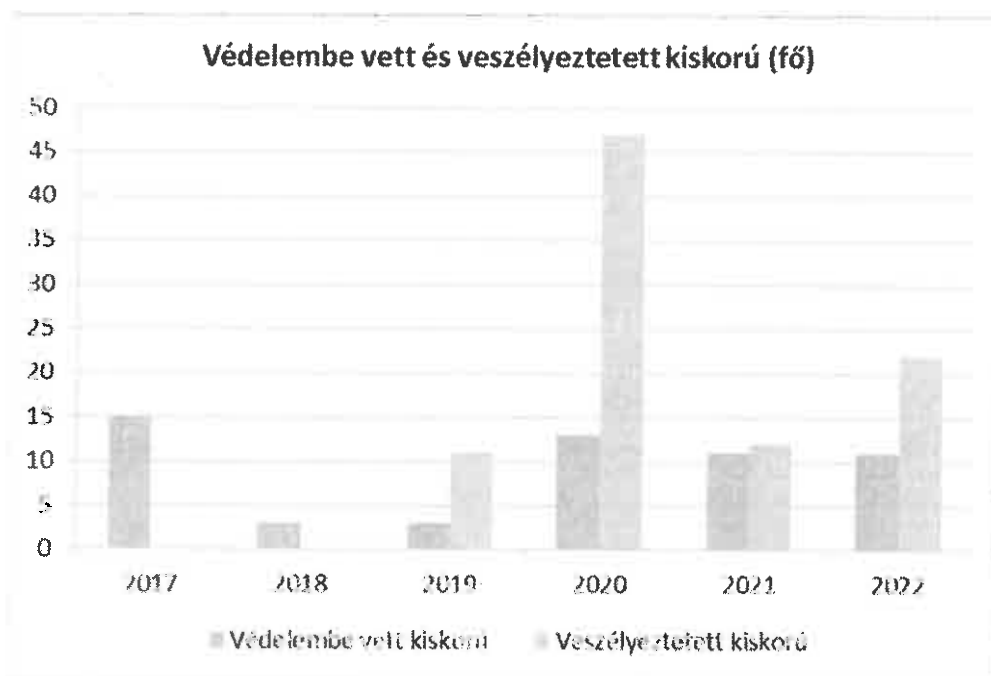
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek, védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata.

Igriciben a védelembe vett gyermekek száma stagnál 2020-tól a veszélyeztetett gyermekek száma 2022-ben nagyon megnőtt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	15	0
2018	3	0
2019	3	11
2020	13	47
2021	11	12
2022	11	22

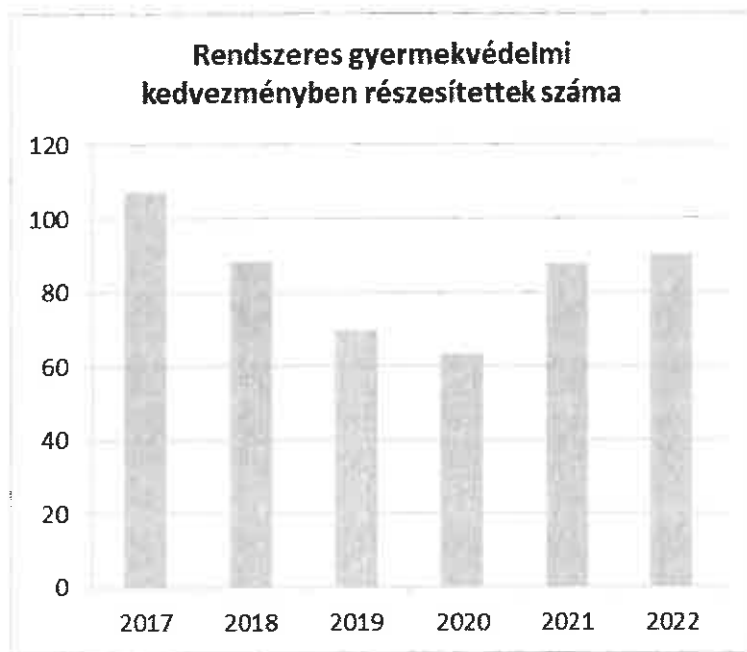
Forrás: TelR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma, 2017 óta csökkent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	107
2018	89
2019	70
2020	64
2021	88
2022	90

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

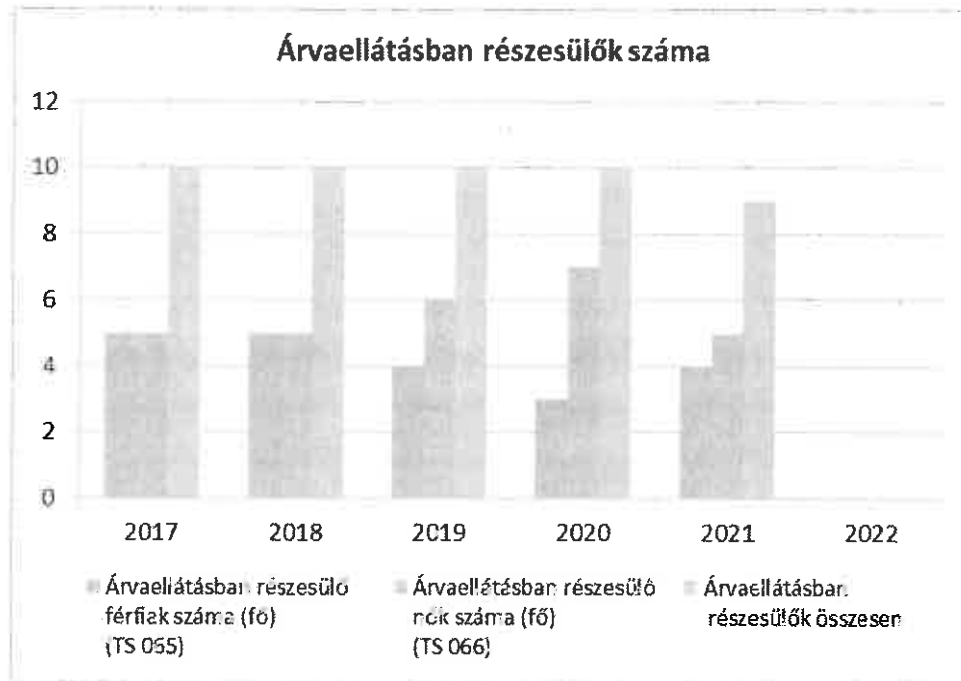
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Önkormányzatunk a Bursa Hungarica keretében támogatja a felsőoktatásban tanulókat.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	5	5	10
2018	5	5	10
2019	4	6	10
2020	3	7	10
2021	4	5	9
2022	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés, a szünidei gyermekétkeztetés, melyet az arra jogosultak számára tudunk biztosítani. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethet.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs ilyen a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

nincs ilyen a településen

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

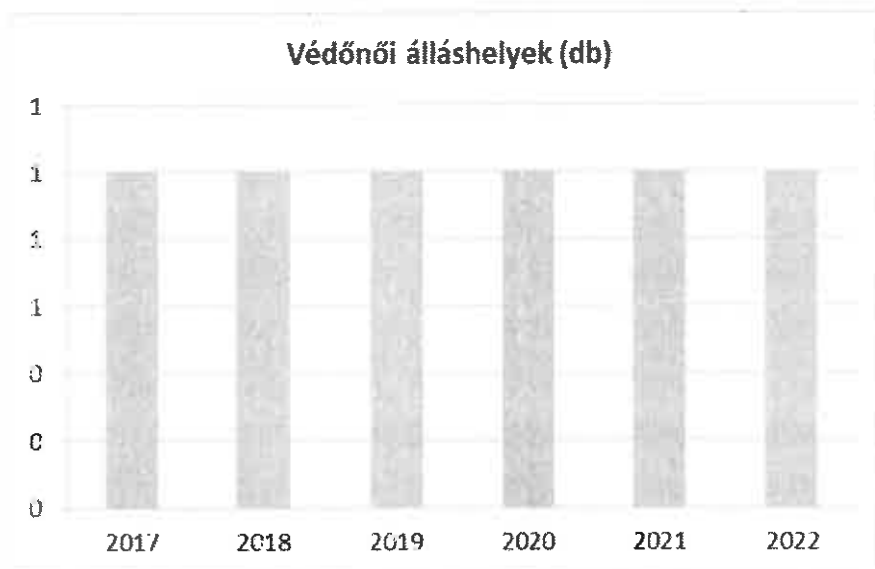
Településünkön ilyen nincs.

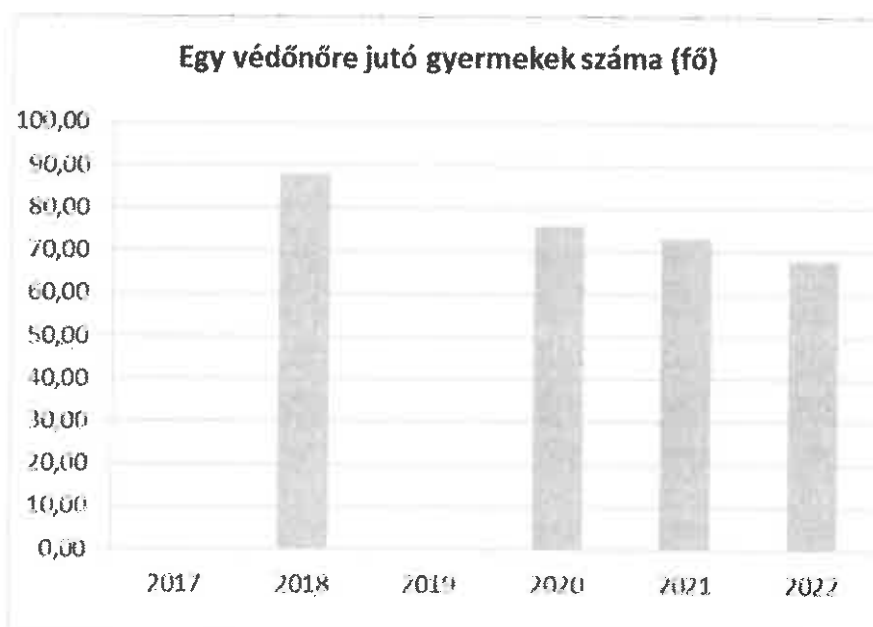
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	n.a.	-
2018	1	88	88,00
2019	1	n.a.	-
2020	1	76	76,00
2021	1	73	73,00
2022	1	68	68,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgáltatást 2023. július 01-től állami feladatként látják el, a 0-3 év közötti gyermekek száma csökkenést mutat. Feladatát egy új, korszerű épületben végzi.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A háziiorvosi feladatokat 2015-től helyettesítő orvos látja el, az önkormányzat folyamatosan hirdeti az állást, de nincs jelentkező.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. A HH gyerekek száma a 2012-es évben 53 fő, ami az elmúlt évekhez viszonyítva emelkedést mutat.

Intézményi szintekre bontva: óvodákban 21 fő, az általános iskolában 30 fő.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény (iskola, óvoda) is vállalja.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Az óvoda és az iskola infrastruktúrája magas szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a gyermekek is élvezik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beíratott gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	n.a.	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A településen 2022-ben épület fel a bölcsőde, amely 2023-tól fog üzemelni.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Óvodai ellátottságunk személyi feltétele megfelel a törvényi szabályozásoknak.

d) gyermekjóléti alapellátás

Településünkön kistérségi feladat-ellátási formában működik gyermekjóléti szolgálat, amely a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek a felhasználásával szolgálja, a gyermekek családban történő nevelésének elősegítését:

Feladataik:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése, a megelőző rendszerben,
- a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése,
- szükség esetén új ellátások bevezetésének kezdeményezése a települési önkormányzatnál,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- a gyermekekkel és családjaival végzett szociális munkával a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,

e) gyermekvédelem feladata

- az egészségügyi és szociális ellátás- különösen a családsegítő szolgáltatás,- valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- a védelembe vett gyermek, gondozási-nevelési tervének előkészítése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására,
- a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozói szociális munka biztosítása- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a gyermek családjában történő visszailleszkedéshez.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat nyújtja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésére, a krízishelyzet megszüntetésére valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatást.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az oktatási-nevelési intézmények biztosítják sport és szabadidős programokat. Biztos Kezdet Gyerekházat működtet a település , valamint közösségi házat, melyet bárki látogathat.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfélig, szünidei) ingyenes tankönyv

A szünidei gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályozás a Gyvt.-ben (21/C. § (1) – (2) bekezdés): A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja • a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, • az előző pont alá nem tartozó gyermekek számára - a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, - az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az előző pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosítható a szünidei gyermekétkeztetés. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Kormányrendelet alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést • a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon, és • a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon szervezi meg.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Településünkön ilyen nem történt.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolatok kialakulását. Az intézményi, helyi rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől, családi körülményektől függetlenül. Ezek a fentebb már említett rendezvények minden esetben az eltérő helyzetű gyermekek integrált módon történő szórakoztatását valósítják meg, s ezzel lehetővé teszik a csoportközi kontaktusok kialakulását, eltérő családi helyzetű gyermekek közti interakciót, barátságok szövődését, s erre számtalan példát látunk településünk mindennapjaiban.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem ismeretesek hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó információk.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az önkormányzat minden évben meghirdeti a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj programot.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja alapján kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal 82 együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd; (Nktv. 4. § 25. pont)

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek; (Nktv. 4. § 3. pont)

- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség; (Nktv. 4. § 14. pont)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

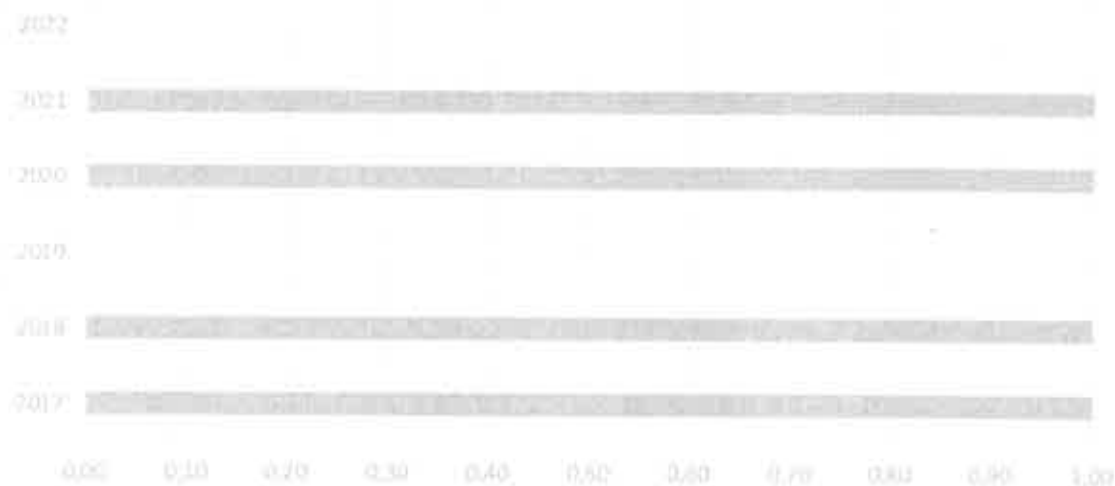
Az óvoda pedagógiai programja fontosnak tartja a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek esélyegyenlőségét, integrálását. Az óvoda ennek szellemében folytatja szakmai munkáját, amelynek keretében számos módon segíti azon gyermekeket, akik valamilyen okból kiemelt figyelmet érdemelnek.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	50	20	40,00
2018	52	11	21,15
2019	55	0	0,00
2020	51	3	5,88
2021	55	4	7,27
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)

	Fő	Fő	%
2017	n.a.	46	38,66
2018	n.a.	35	30,43
2019	n.a.	14	12,17
2020	n.a.	7	6,03
2021	n.a.	6	5,22
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

A sajátos nevelési igényű tanulók, gyermekek ellátása az iskolában és az óvodában is integráltan történik.

Óvodánkban helyhiány miatt senkit nem utasítottunk el, minden óvodás korú gyermeknek tudjuk biztosítani az óvodai ellátást

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	13	55
2017	42	48
2018	30	33
2019	24	32
2020	19	35
2021	28	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolai oktatás területén elmondható, hogy az intézmény Pedagógiai Programjában is szerepel – kiemelt figyelmet fordít a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, illetve a tehetséggondozásra, az e célokat elősegítő programok minél hatásosabb végrehajtására, a tanulók személyiségének fejlesztésére. Rendszeres kapcsolatot tart az illetékes gyermek- és ifjúságvédelmi, szociális és egészségügyi intézményekkel, illetve pedagógiai szakszolgálatokkal a gyermekek, tanulók érdekeit veszélyeztető problémák megoldása érdekében. Az intézményben folyó pedagógiai munka eredményességi mutatói megfelelőek, potenciálisan biztosítják a hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatását, szociális hátrányaik kompenzálását

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A köznevelési intézmények számára biztosított a kiegészítő szolgáltatás.

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 095)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	2	50	1	50	0	0	25
2018	n.a.	2	50	1	52	0	0	26
2019	n.a.	2	50	1	55	0	0	28
2020	76	2	50	1	51	0	0	26
2021	73	2	50	1	55	0	0	28
2022	68	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtes

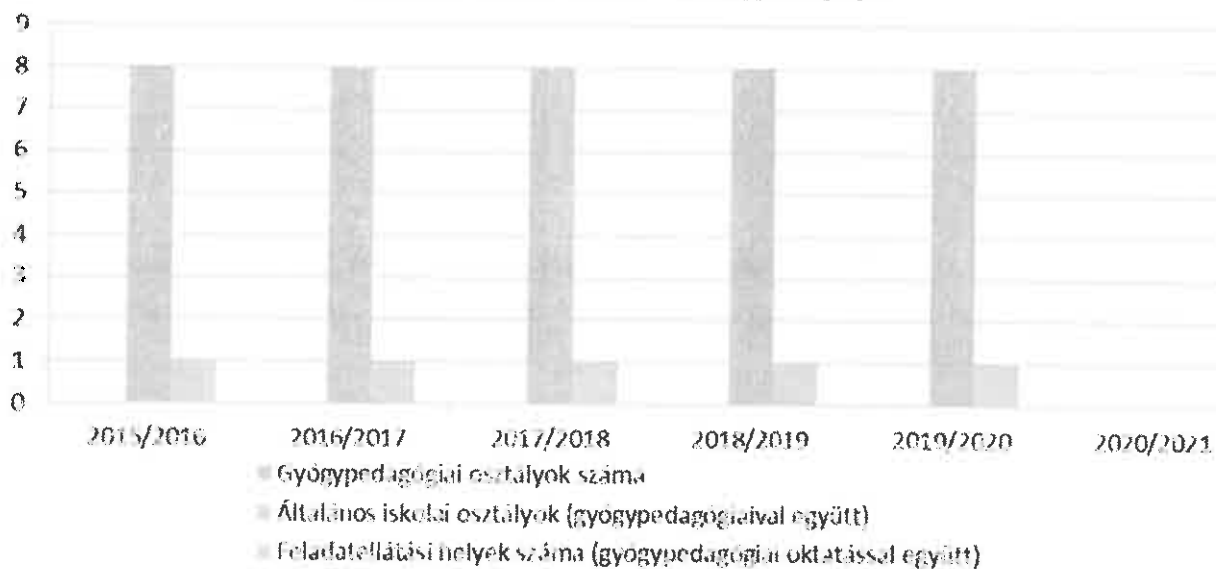
Óvodai férőhelyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	14,88	4,20
2018	0	8	1	14,38	5,22
2019	0	8	1	14,38	6,96
2020	0	8	1	14,50	3,45
2021	0	8	1	14,38	1,74
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	14
2018	15
2019	15
2020	14
2021	15
2022	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem. Az óvodában és az iskolákban nincs szegregált oktatás-nevelés, minden intézmény a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek integrációját igyekszik megvalósítani azzal együtt, hogy a számukra szükséges speciális szolgáltatásokat természetesen biztosítják.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

nincsenek

adataink

e) e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Bursa Hungarica ösztöndíjpályázattal támogatjuk a felsőoktatásban tanulókat, biztosítjuk a szünidei gyermekétkeztetést.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjólét j hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjólét i szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	54
2017	n.a.	n.a.	n.a.	33
2018	n.a.	n.a.	n.a.	26
2019	n.a.	n.a.	n.a.	57
2020	n.a.	n.a.	n.a.	47
2021	n.a.	n.a.	n.a.	40

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.
Tanoda működött az elmúlt években az iskolában, valamint nyári táborok is megszervezésre kerültek.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szabadidős foglalkoztatás hiánya a nyári időszakban	szabadidős programok, táborok megszervezése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagy mértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában kevés adattal rendelkeznek a nőkkel kapcsolatos esélyegyenlőségi szempontok és problémák kérdésében.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg 2020:

- a település összlakosságának 50,63%-a nő (603 fő);
- a női lakosok több mint fele 18-64 éves tehát aktív korú (367 fő);
- a nyugdíjas nők aránya 8,4 % , sokkal magasabb mit a férfiaké.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek kora és a száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

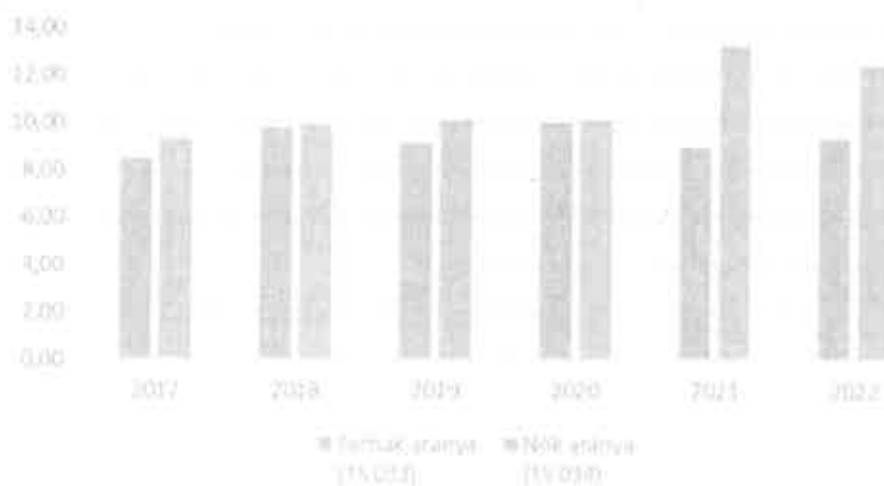
A közösségi esélyegyenlőség program céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

A foglalkoztatottakra vonatkozó adatok helyi adatgyűjtésen alapulnak, a munkanélküliek arányát nők és a férfiak vonatkozásban a munkavállalási-korúak számához viszonyítottuk.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	8,51	9,31	8,91%
2018	9,79	9,9	9,85%
2019	9,13	10,1	9,62%
2020	10,02	10,13	10,08%
2021	9	13,28	11,14%
2022	9,36	12,47	10,92%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

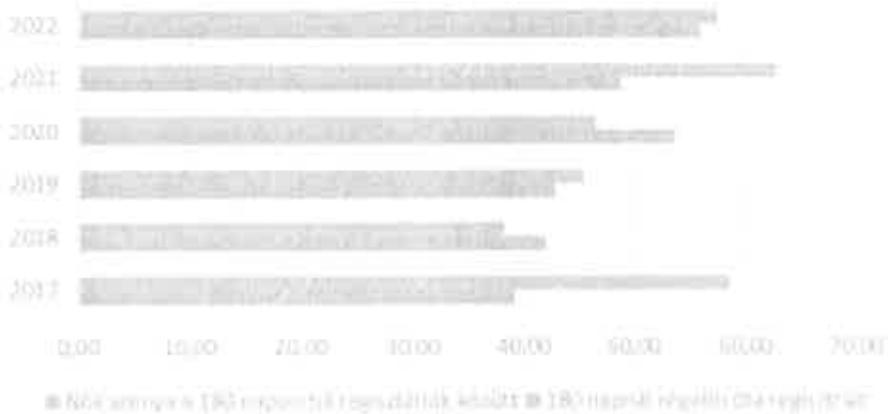
Munkanélküliség nemek szerint

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	39,19	58,62
2018	41,98	38,24
2019	42,86	45,45
2020	53,75	46,51
2021	48,86	62,79
2022	55,95	57,45

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

Az összes álláskereső között viszonylag nagy arányban vannak jelen a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők, azaz a tartós munkanélküliek. Körükben a nők aránya 38-62% között mozgott az elmúlt években. A 2021-es évben volt a legmagasabb, 62,79% a nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők közt.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	74	8
2018	81	4
2019	77	5
2020	80	6
2021	88	11
2022	84	7

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Helyben ilyenek nem indulnak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik legmeghatározóbb tényező az iskolai végzettség, így azok a nők, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, vagy még az általános iskola nyolc osztályát sem

végezték el, komoly nehézségekkel szembesülnek a munka világában. Fokozhatja hátrányukat, ha e mellé még idősebb életkor, munkatapasztalat-hiány, vagy kisgyermekes családi háttér is társul.

Az igrici nők iskolai végzettségére vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A településen a vizsgált időszakban nem jelentettek nőkkal szembeni hátrányos megkülönböztetést.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés..

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása az óvodában és az általános iskolában biztosított, egyéb intézménnyel nem rendelkezünk. Nyáron a szünetekben problémát okoz a gyermekek elhelyezése.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön biztosított a védőnői ellátás, 1 fő főállásban látja el.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	76	76
2017	1	78	78
2018	1	88	88
2019	1	85	85
2020	1	76	76
2021	1	73	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzat iadatok

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A tapasztalatok szerint a nőket családon belül érő erőszak csak nagyon ritkán kerül napvilágra, inkább családon belül marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokról a családgongozó és a gyermekjóléti szolgálta munkatársa ad felvilágosítást. Településünkön helyben ilyen szolgáltatás nincs.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közösség érdekét.

Év	Képviselőtestület tagja	
	Férfi	Nő
2008	9	1
2009	10	0
2010	10	0
2011	5	2
2012	5	2
2013	5	2
2014	4	3
2015	4	3
2016	4	3
2017	4	3
2018	4	3
2019	4	3
2020	4	3
2021	4	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.6.1. Nők szerepe

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák tehát a munkanélküliség, a szociális gondok, kismamák bezártság érzése, és ide sorolnánk az idős hozzátartozó ápolásának problémáját is.

A munkanélküliség ösztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkalehetőségének hiánya, családi feladataik és a munkahely összehangolásának hiánya	Nők munkalehetőségének felkutatása, biztosítása, családbarát munkahelyek, részmunkaidő, távmunka biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A nyugdíjban élők száma a vizsgált időszakban stagnáló trendet mutat. Az időskorban előrehaladva jellemző, hogy fokozatosan csökken a házasok száma, és növekszik az özvegyek aránya.

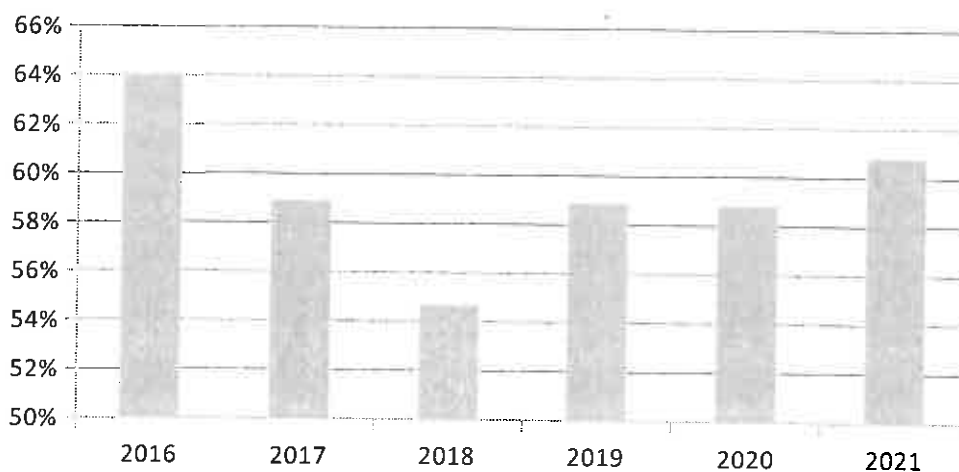
Jövedelmi helyzetük a családosok anyagi helyzeténél nem rosszabb. Statisztikai adattal nem rendelkezünk, de a hivatalba kérelmet benyújtók jövedelmi helyzete ezt igazolja pl lakásfenntartási támogatás, szociális étkeztetés stb. kérés esetén.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év felet állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	156	244	63,93%
2017	149	253	58,89%
2018	141	258	54,65%
2019	146	248	58,87%
2020	147	250	58,80%
2021	152	250	60,80%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban részesülők száma nem változik nagy mértékben.

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásokban részesülők száma, aránya információt nyújthat időseink jövedelmi helyzetéről, a téma vonatkozásában irányadó jogszabály a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tbtv.), amelynek értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

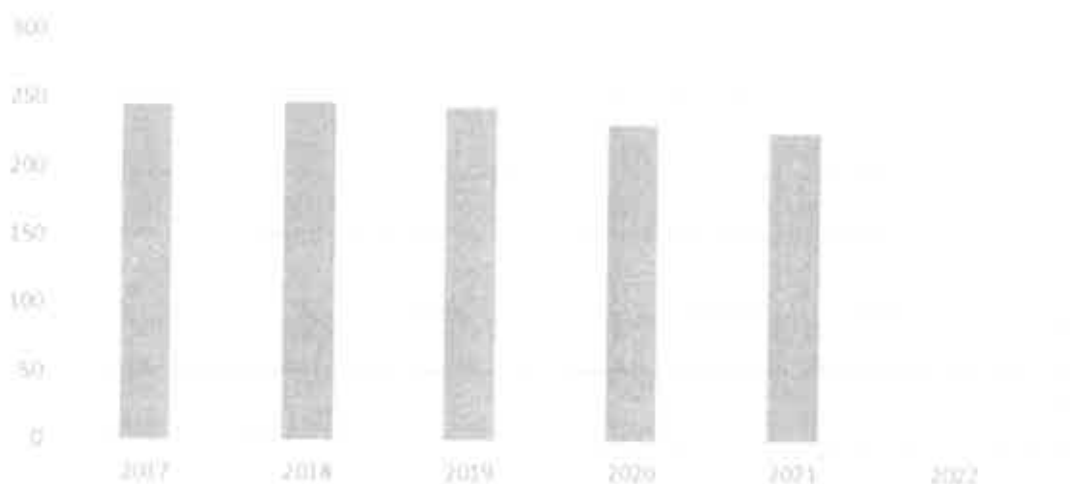
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék. (Tbtv. 6. § (1) és (2) bekezdése)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	89	156	245
2018	91	156	247
2019	89	154	243
2020	77	154	231
2021	77	148	225
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nyugdíjasok száma

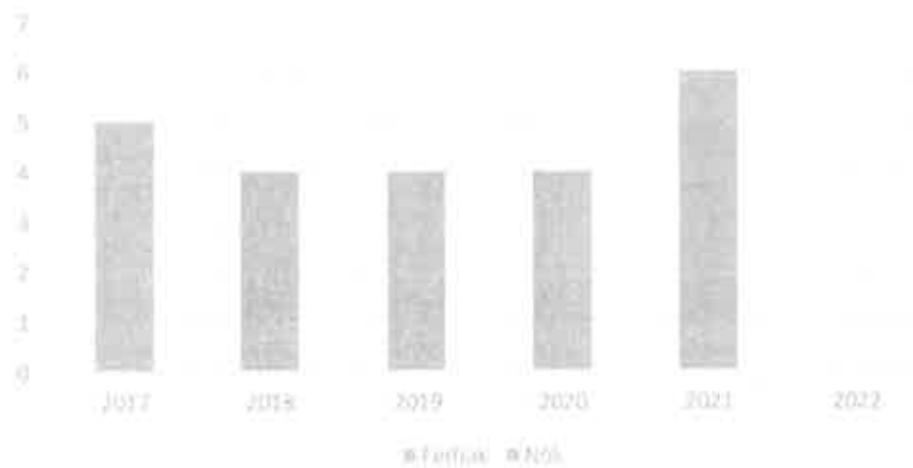
A nyugellátásban részesülők száma folyamatosan csökken.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

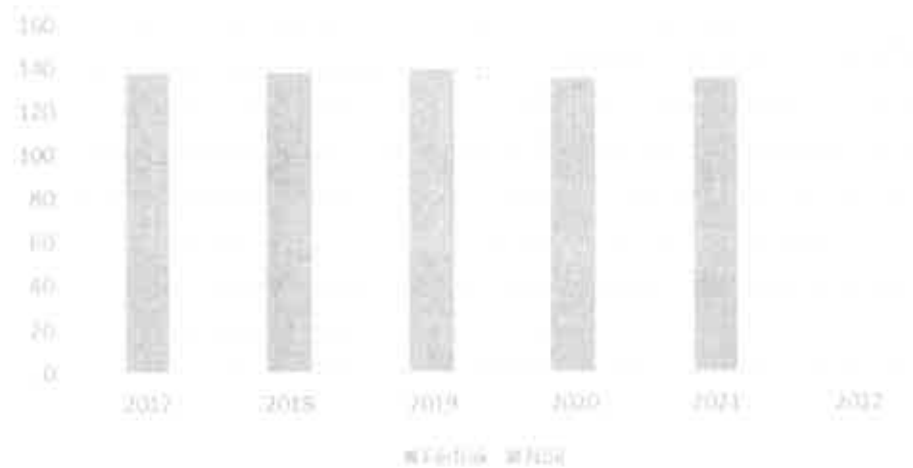
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítették havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	5	0	53	91	1	23	n.a.
2017	5	0	49	89	0	20	2
2018	4	0	48	90	0	17	1
2019	4	0	53	86	1	16	1
2020	4	0	49	86	0	18	1
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Településünkön 2013-ban készült el az idősek nappali ellátása intézmény, ezzel is segítve az idősek ellátását.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A nyugdíj melletti foglalkoztatás az alkalmazotti szférára nem jellemző, részben a jogszabályi változások miatt, részben a nagyszámú fiatal munkanélküli alkalmazása kiemelten fontos az Önkormányzatunk számára.

A nyugdíjas nők körében jellemző, hogy alkalmi vállalnak, ezzel egészítve ki a családi jövedelmet. A vállalkozói szférában előfordul nyugdíjas foglalkoztatás, de nem jellemző.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottság

Településünkön nem jellemző a nyugdíjas foglalkoztatás.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	73	74	81	77	80	88
41-45 év (TS 042)	Fő	12	9	7	13	12	11
	%	16,44%	12,16%	8,64%	16,88%	15,00%	12,50%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	6	8	6	6	9
	%	1,37%	8,11%	9,88%	7,79%	7,50%	10,23%
51-55 év (TS 044)	Fő	11	8	6	5	9	5
	%	15,07%	10,81%	7,41%	6,49%	11,25%	5,68%
56-60 év (TS 045)	Fő	8	6	9	8	8	12
	%	10,96%	8,11%	11,11%	10,39%	10,00%	13,64%
61 éves, vagy afelet (TS 046)	Fő	4	6	8	11	9	12
	%	5,48%	8,11%	9,88%	14,29%	11,25%	13,64%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön a nyugdíjasok klubja nagyon aktív közösségi életet él, sok helyi és kistérségi program résztvevői. A covid miatt 2020-ban jelentősen csökkent a lehetőség számukra.

Év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2013	20	0	0	0	0
2014	25	0	0	0	0
2015	30	0	0	3	0

2016	40	0	0	3	0
2017	50	0	0	3	0
2018	50	0	3	3	0
2019	55	0	10	0	0
2020	5	0	0	0	0
2021	2	0	0	0	0
2022	30	0	5	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem volt ilyen a településen

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatás egy része a község minden lakosa részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

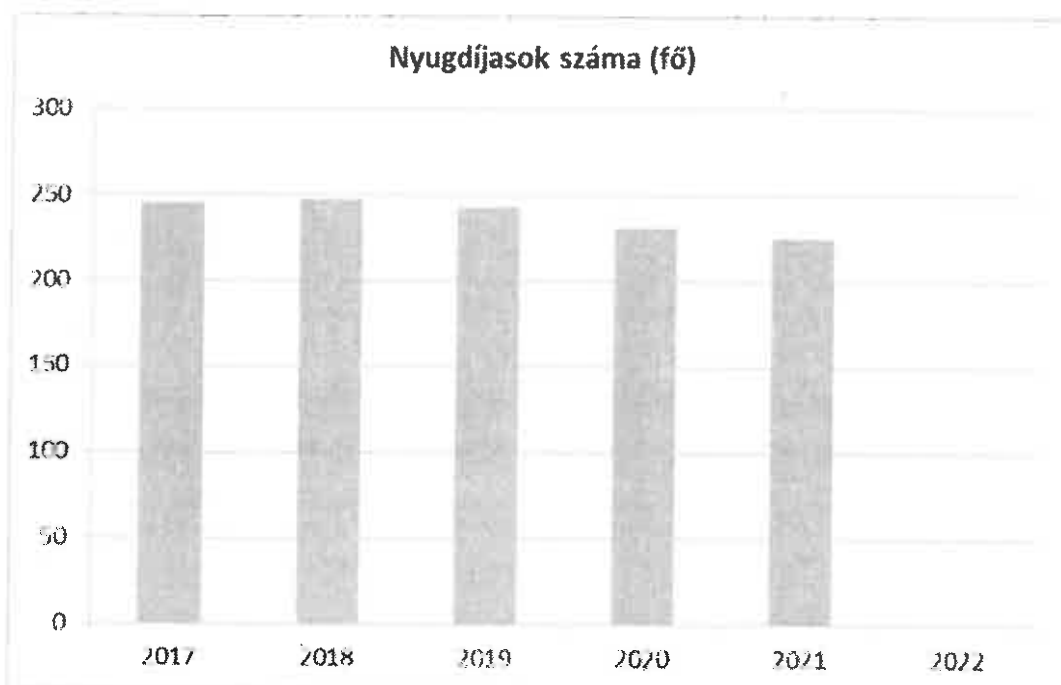
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az alapellátás helyben biztosított, azt korlátozás nélkül az idősek is igénybe veszik, szakellátás Mezőcsáton érhető el, az utazáshoz jó tömegközlekedés biztosított

**6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)**

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	89	156	245
2018	91	156	247
2019	89	154	243
2020	77	154	231
2021	77	148	225
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

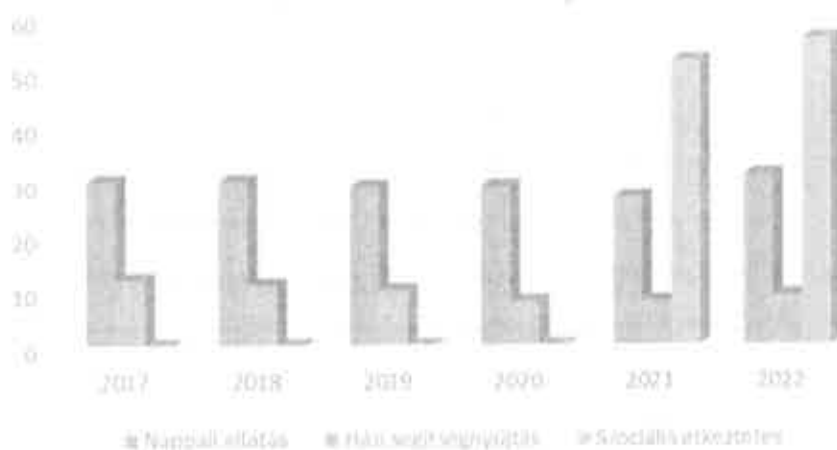

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	149	30	12	0
2018	141	30	11	0
2019	146	29	10	0
2020	147	29	8	0
2021	152	27	8	52
2022	153	31	9	56

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Ellátások

A szociális alapszolgáltatások, házi segítségnyújtás, és szociális étkeztetés megszervezésével az önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémák megoldására.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Településen biztosítottak a közösségi élet feltételeit, az idősek közül sokan látogatják a könyvtárat, a nyugdíjas klubot, az idősek nappali ellátóját.

d) idősek informatikai jártassága

Az önkormányzat biztosítja a közérdekű adatok megjelenítését, ahol a települést érintő információk is elérhetőek. Az idősek informatikai jártasságáról nem készül felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

e) generációk közötti programok

A nyugdíjas klub és az óvoda szervez generációs programot.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat kultúráműsor keretében megemlékezik az idős korosztályról, kisebb ajándékkal köszönti őket. Az idősek nappali ellátása működése óta jelentősen nőtt a települési rendezvények száma, valamint nyugdíjas klub alakult.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészséges életmódra való felhívás hiánya, szűrőprogramok biztosítása	Egészséges életmód jegyében programok biztosítása az idősek számára

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára, a fogyatékossgal formájára és mértékére pontos adat nem áll rendelkezésre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

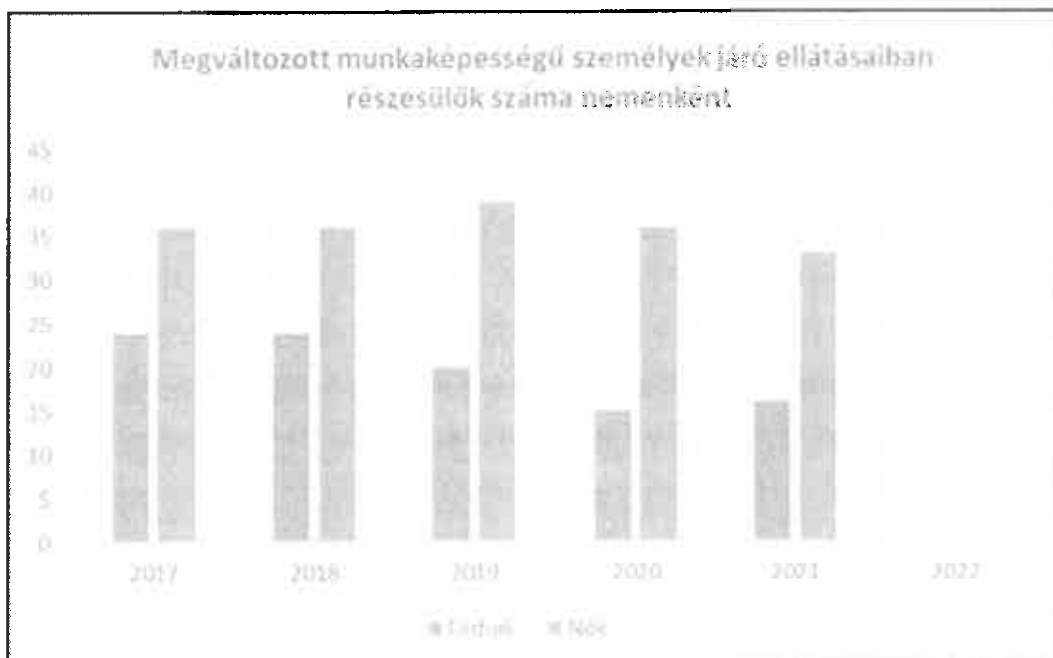
Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élők, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	24	36	60
2018	24	36	60
2019	20	39	59
2020	15	36	51
2021	16	33	49
2022	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs hátrányos megkülönböztetés a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közül a fogyatékosok számára is biztosított a szociális étkezéshez, házi segítségnyújtáshoz, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is igénybe vehetnek

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei
a településen biztosított.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A településen háziorvosi szolgálat működik.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásaként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rampa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	0	1	1	1	0	0	1	0	0
	középfok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	felsőfok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	járó beteg szakellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	alapellátás	0	1	1	1	0	1	1	1	0
kulturális, művelődési intézmények		0	0	1	1	0	0	1	0	0
önkormányzati, közigazgatási intézmény		0	0	0	1	0	0	0	0	0
igazságszolgálati, rendőrség, ügyészség		0	0	0	0	0	0	0	0	0
szociális ellátást nyújtó intézmények		0	0	1	1	0	0	1	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi sport és kulturális programok mindenki számára elérhetőek hozzáférhetőek.

Az önkormányzat által ingyenesen főként időseknek rendezett programokon szívesen vesznek részt a fogyatékkal élők is

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Részben akadálymentes néhány szolgáltató intézmény, amely munkáltató is.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Sajnos a közterületeink nem akadálymentesítettek, ez a jövőre nézve feladatként jelentkezik az önkormányzat számára.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen nincs fogyatékosok nappali intézménye

g) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Települési támogatás biztosítása az arra rászoruló fogyatékkal élő személy részére.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

nincsenek ilyen programok

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról nincs információnk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közterületek, közszolgáltatások csak részben akadálymentesítettek	Közterületek, közszolgáltatások fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Csapadékvíz elvezetése	Csapadékvíz elvezetés kiépítése
Épületek energetikai felújítása	Épületek energetikai felújítása
Felújításra váró járda	Járdák felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Településünkön aktív civil szervezete csak a nyugdíjasoknak működik.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása
jelenleg nincs ilyen

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Igrici település a Mezőcsáti Többcélú Kistérségnek a tagja, megállapodás keretében látja el az alábbi tevékenységeket:

- családsegítés
- gyermekjóléti szolgálat
- jelzőrendszer

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

jelenleg nincs ilyen

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincsenek aktív civil szervezetek

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A település vállalkozói segítik a község egy-egy rendezvényét, intézményeit.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Önkormányzat honlapja:

www.igrici.hu

Hirdető tábláink:

- Igrici, Kossuth u. 57.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

HEP fórum tagjaiként megbeszélés

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Képviselő-testületi ülés

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Képzetlenség hiánya, magas a munkanélküliek száma, további közfoglalkoztatás	- Képzések a munkanélküliek számára, további közfoglalkoztatás
Gyermekek	szabadidős foglalkoztatás hiánya főleg a nyári időszakban	esélyegyenlőség biztosítása, felvilágosító, szabadidős programok, táborok megszervezése.
Idősek	Egészséges életmódra való felhívás hiánya, szűrőprogramok biztosítása	Egészséges életmód jegyében programok biztosítása az idősek számára
Nők	A nők munkalehetőségének hiánya, családi feladataik és a munkahely összehangolásának hiánya	Nők munkalehetőségének felkutatása, biztosítása, családbarát munkahelyek, részmunkaidő, távmunka biztosítása
Fogyatékkal élők	Közterületek, közszolgáltatások csak részben akadálymentesítettek	Közterületek, közszolgáltatások fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Képzések a munkanélküliek számára, további közfoglalkoztatás	Felelős: polgármester Partnerek: Munkaügyi Központ
Gyermekek	szabadidős foglalkoztatás hiánya főleg a nyári időszakban	Felelős: polgármester Partnerek: óvodavezető, szülők, iskola, BK ház
Idősek	Egészséges életmód jegyében programok biztosítása az idősek számára	Felelős: jegyző Partner: háziorvos, védőnő, Idősek klubja
Nők	Nők munkalehetőségének felkutatása, biztosítása, családbarát munkahelyek, részmunkaidő, távmunka biztosítása	Felelős: polgármester Partner: Munkaügyi Központ
Fogyatékkal élők	Közterületek, közszolgáltatások fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése	Felelős: polgármester Partner: Mozgáskorlátozottak Egyesülete

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák teljes értékű tagjai a közösségnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők tegyenek sorsuk megváltozásáért.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek intézménybe járását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek környezetére, biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az esélyegyenlőséget.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

A	1. sz. Intézkedés címe:	Képzések lehetőségei a mélyszegénységben élők és romák számára, munkahelyek lehetőségei a közfoglalkoztatásban, a településen
B	Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön magas a munkanélküli, képzetlen mélyszegénységben élők aránya. Képzéssel szükséges lenne javítani az esélyeket a munkaerő piacra való sikeres visszatéréshez. A közfoglalkoztatás további biztosítása és az új munkahelyek kialakítása segíteni elhelyezkedésüket.
C	Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: jelentkezők, lehetőségek felmérése Közép: képzések megtartása, közfoglalkoztatás további lehetőségeinek megvalósítása Hosszú: csökken a munkanélküliek száma, nő a munkahelyek száma
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program
E	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Új Roma stratégia 2019-2030
F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- célcsoport felkeresése - közfoglalkoztatás új lehetőségei - új munkahelyek lehetőségei
G	Felelős	Felelős: polgármester
H	Határidő(k) pontokba szedve	2028. 12. 31.
I	Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- képzésen résztvevők száma - elhelyezkedettek száma

J	Szükséges erőforrások	pénzügyi: pályázati forrás
K	Intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját és pályázati forrásból
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége

A	2. sz. Intézkedés címe:	Szabadidős foglalkozások megteremtése
B	Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szabadidős foglalkoztatás hiánya főleg a nyári időszakban
C	Az intézkedéssel elérni kívánt Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: felmérés kinek van szüksége nyári táborra Közép: programok, táborok Hosszú: szabadidő hasznos eltöltése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program,
E	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nemzeti Ifjúsági stratégia 2009-2024 * Legyen jobb a gyermekeknek 2007-2032
F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	esélyegyenlőség biztosítása, felvilágosító, szabadidős programok, táborok megszervezése.
G	Felelős:	polgármester
H	Határidő(k) pontokba szedve	2028.12.31
I	Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	résztevők száma
J	Szükséges erőforrások	humán: szakemberek, pedagógusok pénzügy: pályázat
K	Intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját és pályázati forrásból,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

III. A nők esélyegyenlősége

A	3. sz. Intézkedés címe:	A Nők munkalehetőségeinek és családi feladatainak ellátásának összehangolása
B	Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a nők gyakran nem csak iskolai végzettségük miatt nem tudnak elhelyezkedni, hanem mert nem tudják összehangolni a munkahelyi és családi feladataikat.
C	Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú: családbarát munkahelyek létrehozása, részmunkaidős foglalkoztatás Középtávú: Nők nagyobb számban tudjanak munkát vállalni Hosszú távú: A nők gyermekeiket el tudják helyezni munkába menet óvodába, iskolába ez ne jelentsen hátrányt számukra. Távmunkalehetőség felkutatása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program,
E	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Nők és férfiak társadalmi egyenlőségét elősegítő nemzeti stratégia 2010-2021
F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- részmunkaidős munkalehetőség keresése - tájékoztatók tartása a családi feladat és a munkafeladat összehangolására - pályázat
G	felelős	Felelős: polgármester
H	Határidő(k) pontokba szedve	2023. 12. 31. (vasárnap)
I	Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- több nő helyezkedik el! - részmunkaidőben foglalkoztatottak száma nő
J	Szükséges erőforrások	Technikai feltételek biztosítása, pályázati támogatások, foglalkoztatók megkeresése
K	Intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját és pályázati forrásból ,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége

A	4. sz. Intézkedés címe:	Idősek részére senior programok biztosítása az egészségügyi területen
---	-------------------------	---

B	Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön sok az idős, magányos ember, aki számára szükséges egészségfejlesztő programokat megvalósítani.
C	Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: ismertető eljuttatása a célcsoportnak Közép: senior program megvalósulása Hosszú: Jobb életminőség-hosszabb élet
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program,
E	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)
F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- tájékoztatók készítése - pályázat -egészségfejlesztő programok
G	felelős	Felelős: Burainé Hajdu Éva jegyző
H	Határidő(k) pontokba szedve	2028. 12. 31.
I	Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- résztvevők száma
J	Szükséges erőforrások	pénzügyi: pályázat
K	Intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját és pályázati forrásból ,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

A	5. sz. Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők számára esély biztosítása a közszolgáltatásokhoz való hozzáféréshez
B	Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Településünkön nem minden önkormányzati intézmény, közterület akadálymentesített.
C	Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: épületek felmérése Közép: fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés Hosszú: egyenlő esély biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdasági program,
E	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Országos Fogyatékosügy Program

F	Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felemérés - tervek - tervek
G	felelős	Felelős: polgármester
H	Határidő(k) pontokba szedve	2023. 12. 31.
I	Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- akadálymentesített épület, közterület száma
J	Szükséges erőforrások	Pénzügyi: pályázat
K	Intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Saját és pályázati forrásból ,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegő táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP [7] 2023-2028)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetésében feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

1. Településszintű probléma

1.	Csapadékvizelvezető rendszer rossz állapot	Csapadékvizelvezető rendszer rossz állapot	Nem megoldott a csapadékviz elvezetése	Településre a tervezési terv		Csapadékvizelvezető rendszer javítása	polgármester	2028.12.3	Felújított csapadékvíz elvezetés hossza	Pályázati forrás	Karbantartási feladatok elvégzése	Nem releváns
2.	Energetikai felújítás	Épületek energetikai felújítása	Nem hatékonyak az önkormányzati épületek energetikai szempontból	Gazdasági program		Önkormányzati épületek energetikai felújítása	polgármester	2028.12.3	Felújított épületek száma	Pályázati forrás	Karbantartási feladatok elvégzése	Nem releváns
3.	Járdák felújítása	Felújított járdák	Hibás járdaszakaszok jelenléte	Gazdasági program		Járdák felújítása	polgármester	2028.12.3	Felújított járdák hossza	Pályázati forrás	Karbantartási feladatok elvégzése	Nem releváns

...

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

<p>Képzések lehetőségei a mélyszegénységben élők és képzetlen munkahelyek lehetőségei a közfoglalkoztatásban, a romák számára, mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásba, a javítani az esélyeiket a munkaerő piacra való visszatéréshez. A közfoglalkoztatás további biztosítása és az új munkahelyek kialakítása segíteni elhelyezkedésüket.</p>	<p>Rövid: jelentkezők, lehetőségek felmérése Közép: képzések megtartása, közfoglalkoztatás További lehetőségeinek megvalósítása Hosszú: csökken a munkanélküliek száma, nő a munkahelyek száma</p>	<p>Gazdasági Program</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MINTFS 2030) * Új Roma stratégia 2019-2030</p>	<p>célcsoport felkeresése - közfoglalkoztatás új lehetőségei - új munkahelyek lehetőségei</p>	<p>Polgármester 2028. 31. (vasárnap)</p>	<p>12. - képzésen résztvevők száma - elhelyezkedettek száma</p>	<p> pénzügyi: pályázati forrás</p>	<p>Kellő számú jelentkező esetén fenntartható</p>	<p>Nem releváns</p>
---	--	--------------------------	---	---	--	---	------------------------------------	---	---------------------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

<p>1 Szabadidős foglalkozások megteremtése</p>	<p>Rövid: felmérés kinek van szüksége nyári táborra Közép: programok, táborok Hosszú: szabadidő hasznos eltöltése</p>	<p>Gazdasági Program</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MINTFS 2030) * Nemzeti ifjúsági stratégia 2009-2024 * Legyen jobb a gyermekeknek 2007-2032</p>	<p>esélyegyenlőség biztosítása, felvilágosító, szabadidős programok, táborok megszervezése.</p>	<p>polgármester 2028.12.31</p>	<p>Rész vevői: száma</p>	<p>humán: szakemberek, pedagógusok pénzügy: pályázat</p>	<p>Saját pályázati forrásból</p>	<p>és Nem releváns</p>
--	---	--------------------------	---	---	--------------------------------	--------------------------	--	----------------------------------	------------------------

III. A nők esélyegyenlősége

<p>1 A munkalehetőség család feladatainak ellátásának összehangolása</p>	<p>Rövid: táví: családtagok miatt nem tudnak létrehozni, hanem résztvevők foglalkoztatás a Kőzetáru: Nők és nagyobb számban tudjanak</p>	<p>Gazdasági Program</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MINTFS 2030) * Nők és férfiak egyenlőségét elősegítő nemzeti stratégia 2010-</p>	<p>Technikai feltételek biztosítása, pályázati támogatások, foglalkoztatók megkeresése</p>	<p>polgármester 2028. 31. (vasárnap)</p>	<p>Lehetőség szerint kedvező munkaidő részvétel, ó, távmunka.</p>	<p>Pályázati humán erőforrás</p>	<p>Munkaidő kezdésének pontos meghatározása után több nő tudna elhelyezkedni. Óvoda-iskola nyitásának átviszálása</p>	<p>Nem releváns</p>
--	--	--------------------------	---	--	--	---	----------------------------------	---	---------------------

<p>munkát vállalni Hosszú távú: A nők gyermeküket el tudják helyezni munkába menet óvodába, iskolába ez ne jelentsen hátrányt számukra.Távmunkalehetőség felkutatása</p>	<p>2021</p>	<p>során lehetőségek lennének a gyermekek elhelyezésére.</p>
--	-------------	--

IV. Az idősek esélyegyenlősége

<p>1 Idősek részére Településünkön sok senior programok biztosítása az egészség életmód jegyében</p>	<p>Rövid: az idősek, magányos ember, aki számára az egészség programokat megvalósítani.</p>	<p>Gazdasági Program ismertető eljuttatása a célcsoportnak senor program megvalósítása</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022) (2023-2024)</p>	<p>tájékoztatók készítése pályázat - er egészségfejlesztő programok</p>	<p>2028. 12. 31. - er résztvevők száma</p>	<p>előző részvevők esetén fenntartható</p>	<p>Nem releváns</p>
--	---	--	--	---	--	--	---------------------

V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége

<p>1 Fogyatékkal élőkhöz való hozzáféréshez</p>	<p>Településünkön minden önkormányzati intézmény, közterület akadálymentesített.</p>	<p>Rövid: épületek felmérése Közép: fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés Hosszú: egyenlő esély biztosítása</p>	<p>Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) * Országos Fogyatékkal Élők Program</p>	<p>felmérés - er tervek - er akadálymentesít és</p>	<p>2028. 12. 31. (vasárnap) - er esített épület, közterület száma</p>	<p>előző részvevők pénzügyi pályázat</p>	<p>Nem releváns</p>
---	--	--	--	---	---	--	---------------------

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatult adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozása és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőséget biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekezzük megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Kislászló Csaba polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- o Köteleessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Igrici község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Igrici község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és .../2023 (XII.21.) számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

Tóth Sándor
polgármester

Dátum 16.11.9, 2023. 12. 21.

Igrici Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Partner aláírás

Dátum 16.11.9, 2023. 12. 21.

Dátum

Partner aláírás

Érvényesülés, módosítás

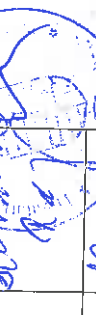

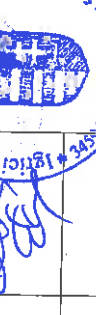
Amennyiben a kétevente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részfel ⁵										Alírási Gyűjtőnyomtatványzata	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Tóth Sándor polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Burainé Hajdu Éva jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Nagy Lászlóné titkársági előadó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Balogh Éva óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenzte.

⁶ R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenzte.

Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

